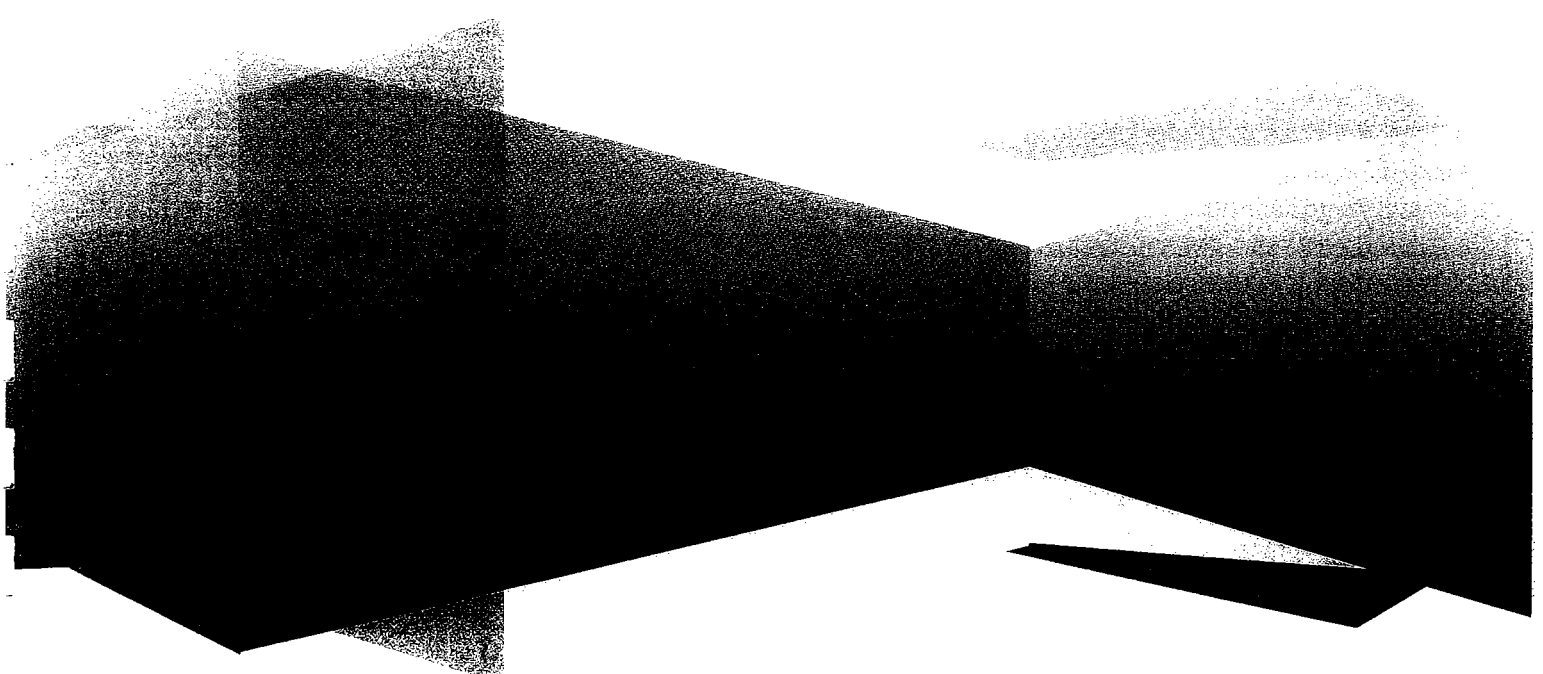

Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost

**Izvješće
o ostvarenju Programa rada
Fonda za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost
za 2012. godinu**

I. Uvodne napomene	3
II. Program rada Fonda za 2012. godinu	5
1. Ostvarenje plana prihoda i rashoda Fonda u 2012. godini	6
1.1. Prihodi, primici i potraživanja	6
1.2. Rashodi, izdaci i preuzete obveze	12
III. Ostvarenje Programa rada Fonda po programima i projektima u 2012. godini	16
3.1. Programi i projekti zaštite okoliša	16
3.1.1. Sanacija odlagališta komunalnog otpada	17
3.1.2. Sanacija divljih odlagališta	18
3.1.3. Poticanje izbjegavanja i smanjivanja nastajanja otpada – posude za selektivno prikupljanje otpada	18
3.1.4. Gospodarenje otpadom – izgradnja centara za gospodarenje otpadom	18
3.1.5. Oporaba otpada i iskorištavanje vrijednih svojstava otpada	19
3.1.6. Sanacija odlagališta opasnog otpada	19
3.1.7. Obeštećenje radnika bivše tvornice radnika Salonit d.o.o. u stečaju Vranjic	21
3.1.8. Zaštita, očuvanje i poboljšanje kakvoće zraka, tla, vode, mora	21
3.1.9. Poticanje čistije proizvodnje, izbjegavanje i smanjivanje nastajanja otpada i emisija štetnih plinova	21
3.1.10. Zaštita i očuvanje biološke i krajobrazne raznolikosti	22
3.1.11. Omiška Dinara - očuvanje krajobrazne vrijednosti	22
3.1.12. Poticanje održivog razvoja ruralnog prostora	22
3.1.13. Poticanje obrazovnih, istraživačkih i razvojnih studija	22
3.1.14. Ostali programi i projekti zaštite okoliša	23
3.2. Programi i projekti energetske učinkovitosti	24
1. Projekti energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije	25
1.1. Provedba nacionalnih energetskih programa	25
1.2. Poticanje korištenja obnovljivih izvora energije	26
1.3. Poticanje održive gradnje	26
1.4. Poticanje čistijeg transporta	27
1.5. Poticanje obrazovnih, istraživačkih i razvojnih studija i sličnih aktivnosti iz područja en. učinkovitosti	27
1.6. Ostali programi i projekti energetske učinkovitosti	28
1.7. Jamstveni fond	28
2. Poticanje, provedba i analiza mjera racionalnog gospodarenja energijom	28
2.1. Provedba energetskih pregleda i demonstracijskih aktivnosti	28
2.2. Poticanje aktivnosti energetske učinkovitosti na lokalnoj i nacionalnoj razini Republike Hrvatske	29
2.3. Provedba energetske politike Republike Hrvatske	29
2.4. Suradnja s međunarodnim pravnim osobama	29
2.4.1 Projekt "Sustavno gospodarenje energijom u gradovima i županijama (SGE)" (2008.-2012.)	29
2.4.2 Program za učinkovito korištenje energije u objektima u vlasništvu Republike Hrvatske „Dovesti svoju kuću u red (HIO)“ (2008.-2013.)	29
2.4.3 Projekt obnovljivih izvora energije temeljem Darovnice Zaklade Globalnog fonda za zaštitu okoliša (GEF) za financiranje izrade projektne dokumentacije	29
2.5. Poticanje edukativnih i informacijskih aktivnosti u području energetske učinkovitosti	30
3.3. Gospodarenje posebnim kategorijama otpada	31
3.3.1. Gospodarenje ambalažnim otpadom	32
3.3.2. Gospodarenje otpadnim gumama	32
3.3.3. Gospodarenje otpadnim vozilima	33
3.3.4. Gospodarenje otpadnim baterijama i akumulatorima	33
3.3.5. Gospodarenje otpadnim uljima	34
3.3.6. Gospodarenje otpadnim električnim i elektroničkim otpadom	34
3.3.7. Gospodarenje kontroliranim i zamjenskim tvarima	34
3.4. Administrativno upravljanje i opremanje	34
IV. Rekapitulacija ostvarenja Programa rada Fonda u 2012. godini	35
V. Zaključak	39
Prilog: Izvješće o realizaciji programa i projekata zaštite okoliša i en. učinkovitosti od 01.01.2012. do 31.12.2012.	

IZVJEŠĆE O OSTVARENJU PROGRAMA RADA FONDA ZA ZAŠTITU OKOLIŠA I ENERGETSKU UČINKOVITOST ZA 2012. GODINU

I. UVODNE NAPOMENE

Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost (u daljnjem tekstu: Fond) osnovan je Zakonom o Fondu za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost (NN 107/03 i 144/12). Na temelju članka 23. stavka 1. i 2. Zakona o Fondu Upravni odbor Fonda donosi Program rada i Financijski plan. U Programu rada i Financijskom planu izdvojeno se prikazuju programi i projekti te financijska sredstva za područje zaštite okoliša i energetske učinkovitosti. Financijski plan Fonda donosi se u skladu s postupkom propisanim za izvanproračunske fondove, a temeljem Zakona o proračunu (NN 87/08 i 136/12).

Upravni odbor Fonda na sjednici održanoj 21. veljače 2012. godine prihvatio je prijedlog Financijskog plana Fonda za 2012. godinu s projekcijom za 2013. i 2014. godinu, na koji je Hrvatski sabor dao suglasnost kod donošenja Državnog proračuna i koji je objavljen u NN broj 24/12 od 24. veljače 2012. godine. Financijskim planom Fonda za 2012. godinu planirani su prihodi i primici te rashodi i izdaci Fonda u visini od 1.239.238.000,00 kn, a Izmjenama i dopunama Financijskoga plana Fonda za 2012. godinu, na koji je Hrvatski sabor dao suglasnost i koji je objavljen u NN broj 132/12 od 30. studenog 2012. godine planirani su prihodi i primici te rashodi i izdaci Fonda u visini od 1.263.538.000,00 kn.

Raspoloživa sredstva Fonda za 2012. godinu utvrđena Financijskim planom povećavaju se za višak ostvaren u 2011. godini u iznosu od 151.504.505,94 kn koji je raspodijeljen Odlukom o raspodjeli viška prihoda i primitaka poslovanja ostvarenih u 2011. godini od 28. svibnja 2012. godine, Klasa: 024-04/12-03/11, Urbroj: 563-02-01/07-12-3 i Odlukom o raspodjeli preostalog dijela viška prihoda i primitaka poslovanja ostvarenih u 2011. godini od 12. prosinca 2012. godine, Klasa: 024-04/12-03/25, Urbroj: 563-02-01/07-12-5 za podmirenje rashoda i izdataka za programe i projekte koje sufinancira Fond, a koji nisu planirani ili su nedostatni sukladno Financijskom planu i Izmjenama i dopunama Financijskog plana za 2012. godinu.

Na temelju Financijskog plana Fonda za 2012. godinu s projekcijom za 2013. i 2014. godinu izrađen je i Program rada Fonda za 2012. godinu koji je Upravni odbor Fonda prihvatio Odlukom na sjednici održanoj 24. srpnja 2012. godine, Klasa: 024-04/12-03/15, Urbroj: 563-02-01/07-12-3. Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj 15. studenog 2012. godine donijela Odluku o davanju suglasnosti na Program rada Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost za 2012. godinu, Klasa: 023-03/12-01/59; Urbroj: 50301-05/05-12-3.

Fond ima svojstvo pravne osobe s javnim ovlastima, a osnovan je kao izvanproračunski fond.

Prema odredbama Zakona o zaštiti okoliša Fond je osnovan radi osiguranja dodatnih sredstava za financiranje projekata, programa i sličnih aktivnosti u području očuvanja, održivog korištenja, zaštite i unapređenja okoliša.

Prema odredbama Zakona o energiji Fond je osnovan radi sudjelovanja u financiranju nacionalnih energetske programe imajući u vidu postizanje energetske učinkovitosti, odnosno korištenje obnovljivih izvora energije.

Prema odredbama Zakona o otpadu Fond organizira i osigurava provođenje sustava gospodarenja posebnim kategorijama otpada (ambalažni otpad, otpadne gume, otpadna vozila, otpadna ulja, otpadne baterije i akumulatori i otpadni električni i elektronični otpad), dalje u tekstu PKO.

Prema odredbama Zakona o učinkovitom korištenju energije u neposrednoj potrošnji Fond je zadužen financijski poticati provedbu mjera i aktivnosti racionalnog gospodarenja energijom i energetske učinkovitosti utvrđenih Nacionalnim akcijskim planom energetske učinkovitosti i Nacionalnim programom energetske učinkovitosti Republike Hrvatske, provoditi i koordinirati aktivnosti koje su vezane za provedbu mjera racionalnog gospodarenja energijom i učinkovitog korištenja energije u neposrednoj potrošnji sa ciljem poboljšanja energetske učinkovitosti, pratiti i verificirati potrošnju energije, odnosno poboljšanje energetske učinkovitosti u sektorima neposredne potrošnje energije (kućanstva, usluge, industrija i promet), te provoditi analize i ocjenjivanja financiranih programa, projekata, mjera i aktivnosti korisnika sredstava Fonda kao obveznika gospodarenja energijom, kao zaprimati i analizirati programe, planove i izvješća obveznika gospodarenja energijom prema Zakonu, sve radi utvrđivanja postignutih ciljeva i planiranja daljnjih ulaganja radi poticanja u energetske učinkovite, ekonomski opravdane i ekološki prihvatljive mjere racionalnog gospodarenja energijom i energetske učinkovitosti. Fond je zadužen da izrađuje izvješća za ministarstvo nadležno za energetiku i ministarstvo nadležno za energetske učinkovitost kojima se utvrđuje doprinos Fonda u ostvarivanju ciljeva energetske učinkovitosti Republike Hrvatske, kao i u ostvarivanju preuzetih obveza Republike Hrvatske u okviru politike energetske učinkovitosti Europske unije. Fond ostvaruje djelatnosti u suradnji s Ministarstvom gospodarstva, drugim državnim

tijelima, jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, drugim pravnim i fizičkim osobama kao i međunarodnim financijskim i drugim institucijama.

Unutarnjim ustrojstvom Fonda organizirano je obavljanje djelatnosti na način propisan Zakonom o Fondu te su odvojeno organizirani i posebno se vode poslovi pripreme, provedbe i razvoja programa, projekata i sličnih aktivnosti u području očuvanja, održivog korištenja i unaprjeđivanja okoliša, a posebno u području energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije te području poslova poticanja, provođenja i analize mjera racionalnog gospodarenja energijom. U obavljanju svoje djelatnosti Fond promiče ciljeve i načela zaštite okoliša radi postizanja sustavnog i cjelovitog očuvanja kakvoće okoliša, očuvanja prirodnih zajednica i racionalnog korištenja prirodnih dobara i energije kao osnovnih uvjeta održivog razvoja te ostvarivanja prava građana na zdrav okoliš.

Fond uz Ministarstvo zaštite okoliša i prirode, Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja i Ministarstvo gospodarstva ima značajnu ulogu u procesu promicanja i ostvarivanja cjelovitog sustava zaštite okoliša, a osobito u gospodarenju otpadom, te ostvarivanju nacionalnih energetske programa i gospodarenju energijom. Svoju djelatnost Fond ostvaruje i uz suradnju sa jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave stručnim, znanstvenim i financijskim institucijama i tvrtkama, a dio projekata i u suradnji s međunarodnim financijskim institucijama i tijelima.

Djelatnost Fonda ostvaruju stručne službe koje su organizirane na način propisan Statutom i drugim općim aktima. Unutarnje ustrojstvene jedinice Fonda su:

- Ured direktora,
- Sektor za pravne poslove,
- Sektor zaštite okoliša,
- Sektor energetike,
- Sektor za fondove Europske unije,
- Sektor za financije,
- Samostalni odjelu za nabavu,
- Samostalni odjelu za unutarnju reviziju i
- Tajništvo Fonda.

U Fondu je na dan 31. prosinca 2012. godine zaposleno 176 djelatnika.

II. PROGRAM RADA FONDA ZA 2012. GODINU

Program rada i Financijski plan Fonda za 2012. godinu predstavljaju kontinuitet u realizaciji programa i projekata koji su započeli osnivanjem Fonda.

Programom rada Fonda za 2012. godinu planirano je ostvarivanje sljedećih aktivnosti:

U području **zaštite okoliša** planirana su sredstva u iznosu od **356.080.000,00 kn**, za sljedeće aktivnosti:

1. Sanacija odlagališta komunalnog otpada,
2. Sanacija divljih odlagališta otpada,
3. Poticanje izbjegavanja i smanjivanja nastajanja otpada,
4. Gospodarenje otpadom - izgradnja centara za gospodarenje otpadom,
5. Gospodarenje otpadom - izgradnja županijskog centara za gospodarenje otpadom-Kaštijun,
6. Gospodarenje otpadom - izgradnja županijskog centara za gospodarenje otpadom-Marišćina,
7. Oporaba i iskorištavanje vrijednih svojstava otpada,
8. Sanacija odlagališta opasnog otpada – lokacija visoko onečišćenog okoliša,
9. Obeštećenje radnika bivše tvornice radnika Salonit d.d. u stečaju Vranjic,
10. Zaštita, očuvanje i poboljšanje kakvoće zraka, tla, voda i mora te ublažavanje klimatskih promjena i zaštita ozonskog omotača,
11. Poticanje čistije proizvodnje, odnosno izbjegavanje i smanjenje nastajanja otpada i emisija štetnih plinova u proizvodnom procesu,
12. Zaštita i očuvanje biološke i krajobrazne raznolikosti,
13. Omiška Dinara - Očuvanje krajobrazne vrijednosti,
14. Poticanje održivog ruralnog razvoja,
15. Poticanje obrazovnih, istraživačkih i razvojnih studija, programa, projekata i sličnih aktivnosti, uključujući i demonstracijske aktivnosti u zaštiti okoliša i
16. Ostali projekti i programi zaštite okoliša.

U području **gospodarenja posebnim kategorijama otpada** planirana su sredstva u iznosu od **700.357.000,00 kn**, za sljedeće aktivnosti:

1. Gospodarenje ambalažnim otpadom,
2. Gospodarenje otpadnim gumama,
3. Gospodarenje otpadnim vozilima,
4. Gospodarenje otpadnim baterijama i akumulatorima,
5. Gospodarenje otpadnim uljima,
6. Gospodarenje otpadnim električnim i elektroničkim otpadom i
7. Otpadne tvari koje oštećuju ozonski sloj (freoni).

U području **energetske učinkovitosti** planirana su sredstva u iznosu od **116.434.000,00 kn**, za sljedeće aktivnosti:

1. Provedba nacionalnih energetske programa,
2. Provedba energetske pregleda i demonstracijske aktivnosti,
3. Poticanje korištenja obnovljivih izvora energije,
4. Poticanje održive gradnje,
5. Poticanje čistijeg transporta,
6. Poticanje obrazovnih, istraživačkih i razvojnih studija i sličnih aktivnosti iz područja energetske učinkovitosti,
7. Ostali projekti i programi energetske učinkovitosti,
8. Jamstveni fond,
9. Provedba aktivnosti energetske učinkovitosti na lokalnoj i nacionalnoj razini RH,
10. Provedba energetske politike,
11. Međunarodna suradnja,
12. Poticanje edukativnih i informacijskih aktivnosti u području energetske učinkovitosti.

Za ostvarivanje aktivnosti u području zaštite okoliša, gospodarenja posebnim kategorijama otpada i energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije u 2012. godini planirana su ukupna sredstva u iznosu od **1.172.871.000,00 kn**.

Za **administrativno upravljanje i opremanje** planirana su sredstva u iznosu od **90.667.000,00 kn**.

1.) OSTVARENJE PLANA PRIHODA I RASHODA FONDA U 2012. GODINI

1.1. PRIHODI, PRIMICI I POTRAŽIVANJA

Financijskim planom Fonda za 2012. godinu i izmjenama i dopunama istog planirani su prihodi i primici Fonda u visini od **1.263.538.000,00 kn.**

Planirani i ostvareni prihodi i primici Fonda u 2012. godini:

PRIHODI I PRIMICI	PLAN 2012.	IZVRSENJE 31.12.2012.	%	% UKUP. PRIHODIMA
Tekuće pomoći iz proračuna	3.205.000	1.631.127,11	50,89%	0,15%
Kapitalne pomoći iz proračuna	47.840.000	5.826.390,89	12,18%	0,52%
Tekuće pomoći od prorač. koris. tem. prijenosa sred. EU	7.474.645	6.545.263,28	87,57%	0,58%
Kapitalne pomoći od pror. korisnika temeljem prijenosa sredstava EU	69.053.851	9.102.832,05	13,18%	0,81%
UKUPNO POMOĆI IZ PRORAČUNA	127.573.496	23.105.613,33	18,11%	2,06%
Prihodi od imovine	16.557.204	13.320.030,29	80,45%	1,19%
UKUPNO PRIHODI OD IMOVINE	16.557.204	13.320.030,29	80,45%	1,19%
Naknada za emisiju u okoliš SO ₂	3.000.000	2.597.559,66	86,59%	0,23%
Naknada na emisije u okoliš NO ₂	4.000.000	3.565.256,42	89,13%	0,32%
Naknada za emisiju u okoliš CO ₂	55.000.000	65.330.875,69	118,78%	5,82%
Naknade za neopasni tehnološki (industrijski) otpad	400.000	2.755.965,42	688,99%	0,25%
Naknade za opasni otpad	0	87,00	-	0,00%
Posebna naknada za okoliš na vozila na motorni pogon	230.000.000	228.738.097,61	99,45%	20,38%
UKUPNO PRIHODI TEMELJEM ZAKONA O FONDU	292.400.000	302.987.841,80	103,62%	27,00%
Naknade za ambalažu i ambalažni otpad	505.440.300	478.077.740,37	94,59%	42,60%
Naknada za gospodarenje otpadnim gumama	30.000.000	28.972.647,39	96,58%	2,58%
Naknada za gospodarenje otpadnim vozilima	55.000.000	39.135.513,69	71,16%	3,49%
Naknada za gospodarenje otpadnim uljima	40.000.000	41.412.214,04	103,53%	3,69%
Naknada za gospodarenje otpadnim baterijama i akumulatorima	6.500.000	7.563.001,48	116,35%	0,67%
Naknada za gospodarenje EE otpadom	110.000.000	107.323.339,36	97,57%	9,56%
UKUPNO PRIHODI TEMELJEM ZAKONA O OTPADU	746.940.300	702.484.456,33	94,05%	62,60%
Prihodi od kontroliranih tvari	1.000.000	907.960,35	90,80%	0,08%
UKUPNO PRIHODI TEMELJEM ZAKONA O ZAŠTITI ZRAKA	1.000.000	907.960,35	90,80%	0,08%
Naknada za PET,AL/FE po nadzorima (centri-sakupljači)	0	207.206,50	-	0,02%
Prihodi od pruženih usluga	30.000	30.573,50	101,91%	0,00%
Ostali nespomenuti prihodi	12.000.000	13.684.425,86	114,04%	1,22%
Ostali prihodi	13.000	14.749,20	113,46%	0,00%
UKUPNO PRIHODI POSLOVANJA	12.043.000	13.936.955,06	115,73%	1,24%
Prihod od prodaje nefinancijske imovine	70.000	223.835,79	319,77%	0,02%

UKUPNO PRIHODI OD PRODAJE NEFINANCIJSKE IMOVINE	70.000	223.835,79	319,77%	0,02%
UKUPNO PRIHODI	1.196.584.000	1.056.966.692,95	88,33%	94,18%
Primici od financijske imovine i zaduživanja	66.954.000	65.289.617,62	97,51%	5,82%
UKUPNO PRIHODI I PRIMICI	1.263.538.000	1.122.256.310,57	88,82%	100,00%
Višak prihoda iz prethodne godine		151.504.505,94		
SVEUKUPNO	1.263.538.000	1.273.760.816,51		

Financijskim planom Fonda za 2012. godinu, planirani su prihodi i primici Fonda u visini od **1.263.538.000,00 kn**, a ostvareni su u iznosu od **1.122.256.310,57 kn (88,82%** planiranih sredstava za 2012. godinu) što s viškom prihoda iz prethodne godine u iznosu od **151.504.505,94 kn** iznosi **1.273.760.816,51 kn**.

Ukupni prihodi ostvareni su u iznosu od **1.056.966.692,95 kn**, a ukupni primici od financijske imovine i zaduživanja u iznosu **65.289.617,62 kn** i sastoje se od povrata oročenih sredstava u iznosu od 45.000.000,00 kn (povučena su sredstva iz Centar banke d.d. i Imex banke d.d.) i povrata danih dugoročnih zajmova u iznosu od 20.289.617,62 kn.

Prihodi od naknada koje se temelje na Zakonu o Fondu ostvareni su u iznosu od **302.987.841,80 kn**, i veći su za 3,62% od planiranih, a čine 27% ukupno ostvarenih prihoda.

Prihodi od naknada koje se temelje na Zakonu o otpadu ostvareni su u iznosu od **702.484.456,33 kn**, i manji su za 5,95% od planiranih, a čine 62,60% ukupno ostvarenih prihoda. Ostvareni prihodi u 2012. godini koji se temelje na Zakonu o otpadu, manji su za 17.829.493,86 kn, u odnosu na prihode po istoj osnovi ostvarene u 2011. godini i rezultat su prije svega teške gospodarske situacije i sve većeg broja trgovačkih društava nad kojima je otvoren stečajni postupak.

Najznačajniji prihodi ostvareni su od naknada za ambalažu i ambalažni otpad (478.077.740,37 kn, odnosno 42,6% ukupno ostvarenih prihoda) te od posebne naknade za okoliš na vozila na motorni pogon (228.738.097,61 kn, odnosno 20,38% ukupno ostvarenih prihoda).

S obzirom na činjenicu da je veliki broj obveznika plaćanja naknada u poslovnom odnosu s prodavateljima i koncesionarima kojima Fond isplaćuje naknade za zbrinjavanje ambalažnog otpada, značajan dio potraživanja Fonda naplaćuje se kroz kompenzacije.

Fond naplaćuje naknade prema podacima koje dostavljaju obveznici plaćanja sukladno pravilnicima, a kontrola dostavljenih podataka može se obaviti samo uvidom u poslovnu dokumentaciju kod obveznika, zbog čega je potrebno provoditi stalni nadzor nad provedbom pravilnika o gospodarenju posebnim kategorijama otpada te je stoga Fond dopisom od 26. ožujka 2010. godine (Klasa: 351-04/09-09/00040, Urbroj: 563-02-10-10) zatražio suradnju Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva u smislu inspekcijskog nadzora.

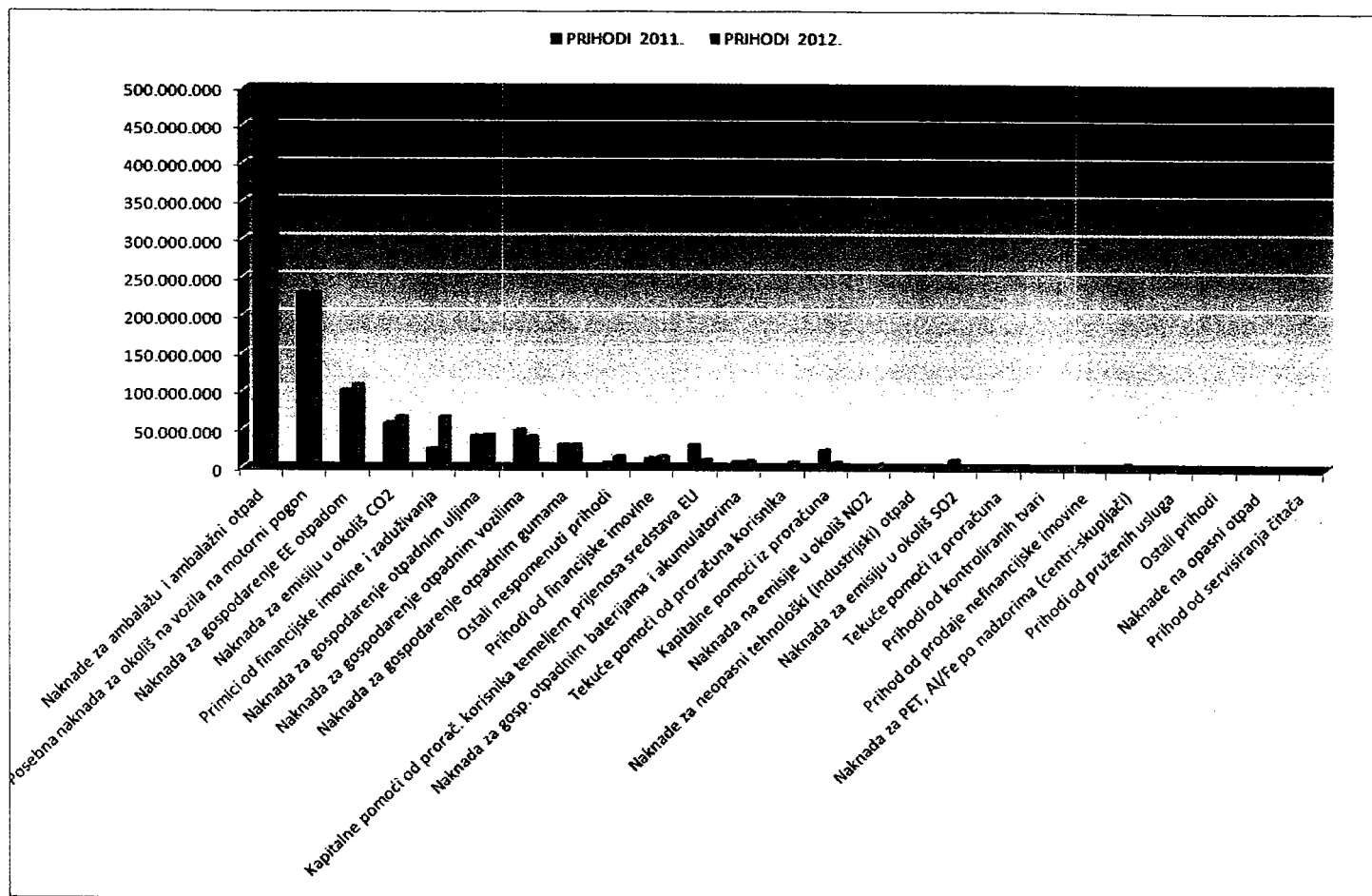
Za naknadu korisnika okoliša propisanu Zakonom o osnivanju Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, nisu doneseni provedbeni propisi.

Usporedba ostvarenih prihoda i primitaka Fonda u 2011. i 2012. godini

PRIHODI I PRIMICI	PRIHODI 2011.	PRIHODI 2012.	POVEĆANJE/ SMANJENJE	INDEKS 12/11
	1	2	3(2-1)	4(2/1)
Tekuće pomoći iz proračuna	437.616,64	1.631.127,11	1.193.510,47	372,73
Kapitalne pomoći iz proračuna	21.807.885,17	5.826.390,89	-15.981.494,28	26,72
Tekuće pomoći od proračuna korisnika	1.429.608,55	6.545.263,28	5.115.654,73	457,84
Kapitalne pomoći od proračunskih korisnika temeljem prijenosa sredstava EU	28.598.549,36	9.102.832,05	-19.495.717,31	31,83
UKUPNO POMOĆI IZ PRORAČUNA	52.273.659,72	23.105.613,33	-29.168.046,39	44,20
Prihodi od financijske imovine	10.851.205,94	13.320.030,29	2.468.824,35	122,75
UKUPNO PRIHODI OD IMOVINE	10.851.205,94	13.320.030,29	2.468.824,35	122,75
Naknada za emisiju u okoliš SO ₂	9.560.784,24	2.597.559,66	-6.963.224,58	27,17
Naknada na emisije u okoliš NO ₂	2.630.736,49	3.565.256,42	934.519,93	135,52
Naknada za emisiju u okoliš CO ₂	57.238.300,98	65.330.875,69	8.092.574,71	114,14

Naknade za neopasni tehnološki (industrijski) otpad	0	2755965,42	2.755.965,42	-
Naknade na opasni otpad	0	87,00	87,00	-
Posebna naknada za okoliš na vozila na motorni pogon	228.296.329,75	228.738.097,61	441.767,86	100,19
UKUPNO PRIHODI TEMELJEM ZAKONA O FONDU	297.726.151,46	302.987.841,80	5.261.690,34	101,77
Naknade za ambalažu i ambalažni otpad	496.748.722,23	478.077.740,37	-18.670.981,86	96,24
Naknada za gospodarenje otpadnim gumama	28.856.115,93	28.972.647,39	116.531,46	100,40
Naknada za gospodarenje otpadnim vozilima	47.954.053,62	39.135.513,69	-8.818.539,93	81,61
Naknada za gospodarenje otpadnim uljima	40.047.038,96	41.412.214,04	1.365.175,08	103,41
Naknada za gospodarenje otpadnim baterijama i akumulatorima	6.499.191,12	7.563.001,48	1.063.810,36	116,37
Naknada za gospodarenje EE otpadom	100.208.828,33	107.323.339,36	7.114.511,03	107,10
UKUPNO PRIHODI TEMELJEM ZAKONA O OTPADU	720.313.950,19	702.484.456,33	-17.829.493,86	97,52
Prihodi od kontroliranih tvari	1.575.950,75	907.960,35	-667.990,40	57,61
UKUPNO PRIHODI TEMELJEM ZAKONA O ZAŠTITI ZRAKA	1.575.950,75	907.960,35	-667.990,40	57,61
Naknada za PET, Al/Fe po nadzorima (centri-skupljači)	4.056.425,43	207.206,50	-3.849.218,93	5,11
Prihod od servisiranja čitača	29.282,47	0,00	-29.282,47	0,00
Prihodi od pruženih usluga	25.676,50	30.573,50	4.897,00	119,07
Ostali nespomenuti prihodi	4.436.971,65	13.684.425,86	9.247.454,21	308,42
Ostali prihodi	0,00	14.749,20	14.749,20	-
UKUPNO PRIHODI POSLOVANJA	8.548.356,05	13.936.955,06	5.388.599,01	163,04
Prihod od prodaje nefinancijske imovine	0	223.835,79	223.835,79	-
UKUPNO PRIHOD OD PRODAJE NEFIN. IMOVINE	0,00	223.835,79	223.835,79	-
UKUPNO PRIHODI	1.091.289.274,11	1.056.966.692,95	-34.322.581,16	96,85
Primici od financijske imovine i zaduživanja (povrat rata danih zajmova)	23.488.263,84	65.289.617,62	41.801.353,78	277,97
UKUPNO PRIHODI I PRIMICI	1.114.777.537,95	1.122.256.310,57	7.478.772,62	100,67

Ostvareni prihodi i primici u 2012. godini veći su za 7.478.772,62 kn, odnosno 0,67% u odnosu na prihode i primitke ostvarene u 2011. godini, no iako je vidljiv lagani rast prihoda i primitaka Fonda u odnosu na 2011. godinu, prihodi s osnove većine naknada bilježe pad (naknada na emisije u okoliš SO₂, naknade za gospodarenje ambalažnim otpadom, naknada za gospodarenje otpadnim vozilima i prihodi od kontroliranih tvari). Ukupni prihodi u 2012. godini manji su za 34.322.581,16 kn u odnosu na ostvarene prihode u 2011. godini.

Grafikon 1. Ostvareni prihodi Fonda u 2011. i 2012. godini

Usporedba ostvarenih potraživanja Fonda u 2011. i 2012. godini

POTRAŽIVANJA	POTRAŽIVANJA NA 31.12.2011.		POTRAŽIVANJA NA 31.12.2012.	
	UKUPNA	UKUPNA	UKUPNA	DOSPJELE
Depoziti u tuzemnim kreditnim i ostalim financijskim institucijama	55.000.000,00	50.000.000,00	50.000.000,00	10.000.000,00
Potraživanja za više plaćene poreze	19.297,63	11.036,63	11.036,63	0
Potraživanja za naknade koje se refundiraju i predujmove	61.217.123,66	56.382.545,82	56.382.545,82	0
Ostala nespomenuta potraživanja	1.068.872,21	921.050,56	921.050,56	921.050,56
Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo	117.305.293,50	107.314.633,01	107.314.633,01	10.921.050,56
Zajmovi trgovačkim društvima u javnom sektoru	17.055.595,24	16.734.275,24	16.734.275,24	0
Zajmovi tuzemnim trgovačkim društvima izvan javnog sektora	98.847.705,00	89.490.465,30	89.490.465,30	16.694.813,91
Zajmovi tuzemnim obrtnicima	2.816.584,94	2.806.270,02	2.806.270,02	185.584,94
Zajmovi gradskim proračunima	812.150,00	28.612,82	28.612,82	28.612,82
Zajmovi općinskim proračunima	95.400,00	792.300,00	792.300,00	792.300,00
Zajmovi ostalim izvanproračunskim korisnicima državnog proračuna	2.092.504,00	1.523.336,00	1.523.336,00	0
Potraživanja za dane zajmove*	121.719.939,18	111.375.259,38	111.375.259,38	17.701.311,67
Dionice i udjeli u glavnici tuzemnih trgovačkih društava izvan javnog sektora	0	72.900,00	72.900,00	-

Dionice i udjeli u glavnici	0	72.900,00	-
Potraživanja za tekuće pomoći iz proračuna	174.493,95	0	0
Potraživanja za prihode od financijske imovine	15.136.987,57	27.275.277,17	21.014.317,41
Potraživanja za posebnu naknadu za motorna vozila	7.520.649,41	3.440.900,01	1.890.982,35
Potraživanja za SO ₂	3.215.419,76	291.402,26	291.402,26
Potraživanja za NO ₂	3.833.636,40	99.288,54	99.288,54
Potraživanja za CO ₂	7.327.231,09	10.361.723,23	9.054.878,59
Potraživanja za neopasni tehnološki (industrijski) otpad	1.850.591,39	207.380,90	207.380,90
Potraživanja za opasni otpad	-33.126,02	-19.632,38	4.121,61
Potraživanja za kontrolirane i zamjenske tvari	161.877,00	155.329,68	155.329,68
Potraživanja za ambalažu i ambalažni otpad	173.587.678,04	216.986.639,43	204.284.680,62
Potraživanja za PET, AL/FE po nadzorima (centri-sakupljači)	982.049,48	881.595,57	881.595,57
Potraživanja za otpadne gume	5.516.856,71	3.472.701,78	1.825.076,21
Potraživanja za naknade za otpadna vozila	7.740.306,97	7.025.984,06	5.267.232,59
Potraživanja za naknade za otpadne baterije i akumulatore	163.097,65	451.391,79	367.589,94
Potraživanja za naknade za otpadna maziva ulja	3.541.216,96	2.837.649,08	2.493.676,98
Potraživanja za naknadu za elektronički otpad	33.407.212,22	14.459.380,00	10.396.040,04
Potraživanja za prihode po posebnim propisima	29.753,00	0	0
Potraživanja za prihode od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga	3.073,50	0	0
Potraživanja za ostale prihode	760.000,00	760.000,00	760.000,00
Potraživanja za prihode poslovanja	264.744.511,13	288.687.011,12	258.993.593,29
UKUPNO:	677.357.421,85	507.449.803,51	287.615.955,52

Napomena: Negativne vrijednosti potraživanja iskazane na naknadi na opasni otpad nastala je uslijed korekcija obveza po konačnom obračunu.

Izvor: Bruto bilanca na dan 31.12.2012. godine

Ukupna potraživanja Fonda na dan 31.12.2012. godine u odnosu na isto razdoblje prethodne godine manja su za 169.907.618,34 kn (33,48%) i iznose 507.449.803,51 kn, od čega je dospjelo 287.615.955,52 kn.

Potraživanja s osnove oročenih depozita u bankama iznose 50.000.000,00 kn i odnose se na:

- oročeni depozit u iznosu od 10.000.000,00 kn u Credo banci d.d. za što je Fond prijavio tražbinu HNB-u koja je oduzela licencu za rad Credo banci d.d. i na pokrenut postupak prisilne likvidacije oročenog depozita u iznosu od 10.000.000,00 kn s pripadajućim kamatama (dospijeće depozita prema ugovoru i dodacima je 7. ožujka 2012. godine).
- oročeni depozit u iznosu od 40.000.000,00 kn u HPB d.d. Zagreb čije je dospijeće 28. prosinca 2013. godine s mogućnošću otkazivanja Ugovora o oročenju i prije isteka roka.

Potraživanja Fonda s osnove prihoda poslovanja na dan 31.12.2012. godine iznose 288.687.011,12 kn, od čega je dospjelo 258.993.593,29 kn. Potraživanja Fonda s osnove primitaka (dani zajmovi) na dan 31.12.2012. godine iznose 111.375.259,38 kn, od čega je 17.701.311,67 kn dospjelo.

Potraživanja za dionice i udjele u glavnici u iznosu od 72.900,00 kn odnose se na potraživanja Fonda u iznosu od 451.935,91 kn s osnove naknada za gospodarenje posebnim kategorijama otpada od društva Pevec Zagreb d.o.o. u stečaju, koje je u cijelosti priznato u stečajnom postupku, a temeljem Stečajnog plana (NN 16/11) pretvoreno u poslovni udio trgovačkog društva Pevec Zagreb d.o.o. u stečaju. Zamjenjuje se za 729 dionica trgovačkog društva Pevec d.d. nominalne vrijednosti 72.900,00 kn, sve temeljem suglasnosti vjerovnika drugog višeg isplatnog reda na Odluku o smanjenju temeljnog kapitala društva stečajnog dužnika pojednostavljenim smanjenjem, radi pokrića gubitaka do visine i iznad visine temeljnog kapitala, odluku o pripajanju te Odluku o preoblikovanju društva u dioničko društvo i na zamjenu poslovnih udjela za dionice.

Od ukupnih potraživanja s osnove naknada najveći udio otpada na potraživanja za ambalažni otpad (216.986.639,43 kn), zatim na potraživanja od naknada za EE otpad (14.459.380,00 kn), na potraživanja od naknada za emisiju u okoliš CO₂ (10.361.723,23 kn) i potraživanja od naknada za gospodarenje otpadnim vozilima (7.025.984,06 kn).

Ukupni iznos nenaplaćenih potraživanja sastoji se od 287.615.955,52 kn dospjelih i 219.833.847,99 kn nedospjelih potraživanja.

Uvidom u analitiku naknada utvrđeno je da se veći dio dospjelih potraživanja može okarakterizirati kao „sumnjiva i sporna potraživanja“ i to:

- 41.135.321,41 kn odnosi se na tvrtke nad kojima je otvoren stečajni postupak,
- 66.448.899,59 kn odnosi se na tvrtku Badel 1862 d.d. koja je u posebnim poteškoćama,
- 23.723.626,17 kn odnosi se na poslana ovršna rješenja koja se ne naplaćuju, i
- 3.098.754,68 kn odnosi se na žalbe koje odgađaju izvršenje Rješenja ili na otvorene postupke pred Upravnim sudom.

Imajući u vidu naprijed navedeno od ukupno dospjelih nenaplaćenih potraživanja s osnove naknada „sumnjiva i sporna potraživanja“ iznose 134.406.601,85 kn.

Potraživanja s osnove prihoda od financijske imovine u iznosu od 27.275.277,17 kn najvećim djelom odnose se na potraživanja za zakonske zatezne kamate na naknade.

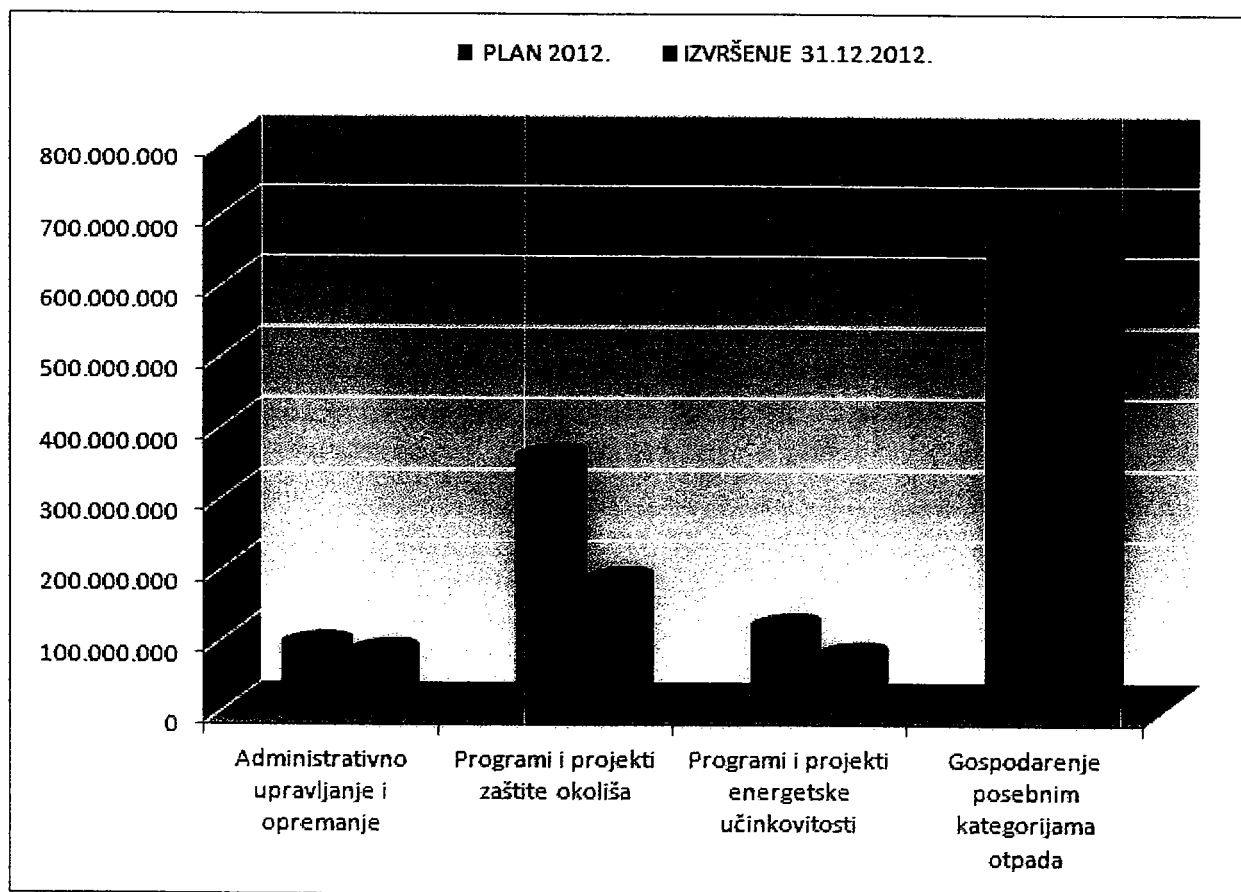
1.2. RASHODI, IZDACI I PREUZETE OBVEZE

Planirani rashodi i izdaci Fonda u 2012. godini

RASHODI IZDACI	PLAN 2012	IZVRŠENJE 31.12.2012	INDEKS IZVRŠENJE/PLAN
	1	2	3(2/1)
Administrativno upravljanje i opremanje	90.667.000	80.602.044,15	88,90
PROGRAMI I PROJEKTI	1.172.871.000	949.436.121,35	80,95
Programi i projekti zaštite okoliša	356.080.000	182.163.105,74	51,16
Programi i projekti energetske učinkovitosti	116.434.000	75.838.132,98	65,13
Gospodarenje posebnim kategorijama otpada	700.357.000	691.434.882,63	98,73
UKUPNO RASHODI I IZDACI	1.263.538.000	1.030.038.165,50	81,52

Rashodi i izdaci Fonda u 2012. godini ostvareni su u iznosu 1.030.038.165,50 kn, što iznosi 81,52% planiranih rashoda i izdataka za 2012. godinu.

U ukupnim rashodima i izdacima, najveći udio otpada na rashode za gospodarenje posebnim kategorijama otpada (67,13%), zatim na programe i projekte zaštite okoliša (17,69%), programe i projekte energetske učinkovitosti (7,36%) te na administraciju i upravljanje – 7,83%.

Grafikon 2: Planirani i ostvareni rashodi i izdaci u 2012. godini

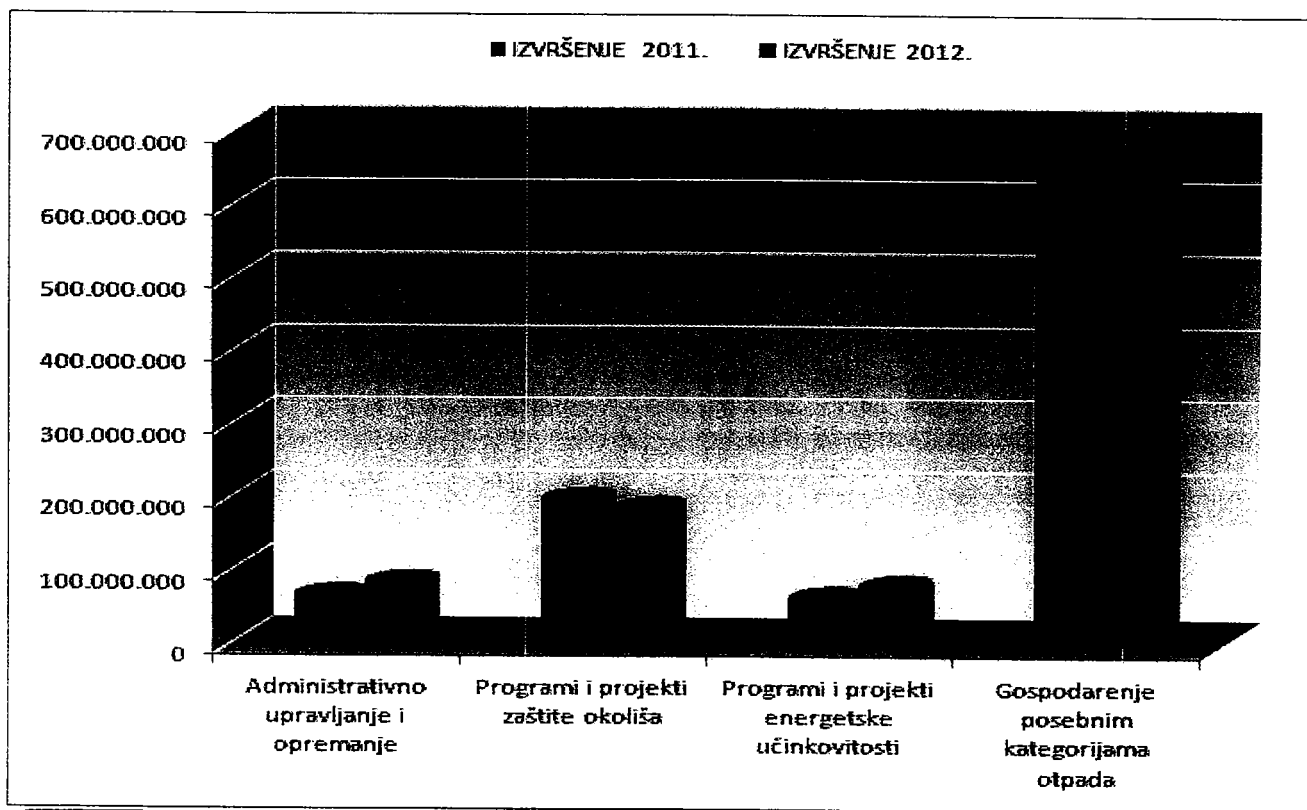
Usporedba ostvarenih rashoda i izdataka Fonda u 2011. i 2012. godini

RASHODI I ZDACI	IZVRŠENJE 2011.	PLAN 2012.	IZVRŠENJE 31.12.2012.	INDEKS 2012/2011
	1	2	3	4(3/1)
Administrativno upravljanje i opremanje	62.317.698,90	90.667.000	80.602.044,15	129,34
PROGRAMI I PROJEKTI	946.929.729,88	1.172.871.000	949.436.121,35	100,26
Programi i projekti zaštite okoliša	194.492.662,16	356.080.000	182.163.105,74	93,66
Programi i projekti energetske učinkovitosti	59.586.834,67	116.434.000	75.838.132,98	127,27
Gospodarenje posebnim kategorijama otpada	692.850.233,05	700.357.000	691.434.882,63	99,80
UKUPNO RASHODI I ZDACI	1.009.247.428,78	1.263.538.000	1.030.038.165,50	102,06

Rashodi i izdaci u 2012. godini veći su za 20.790.736,72 kn, odnosno 2,06% od ostvarenih rashoda i izdataka u 2011. godini.

Rashodi i izdaci za administrativno upravljanje i opremanje veći su za 18.284.345,25 kn odnosno 29,34% u odnosu na 2011. godinu, na što je djelomično utjecalo i oročenje slobodnih novčanih sredstava u iznosu od 40.000.000,00 kn kod Hrvatske poštanske banke d.d. Zagreb.

Rashodi i izdaci za programe i projekte zaštite okoliša manji su za 12.329.556,42 kn, odnosno 6,34% u odnosu na 2011. godinu, rashodi za gospodarenje posebnim kategorijama otpada manji su za 1.415.350,42 kn, odnosno 0,2%, dok su rashodi i izdaci za programe i projekte energetske učinkovitosti veći za 16.251.298,31 kn, odnosno 27,27% u odnosu na ostvarene rashode i izdatke u 2011. godini.

Grafikon 3. Usporedba ostvarenih rashoda i izdataka Fonda u 2011. i 2012. godini

Rashodi i izdaci Fonda u 2012. godini ostvareni su u iznosu 1.030.038.165,50 kn i manji su za 233.499.834,50 kn od planiranih rashoda i izdataka za 2012. godinu koji iznose od 1.263.538.000,00 kn.

Ostvareni prihodi i primici pokrili su sve rashode i izdatke pa je rezultat poslovanja 2012. godine višak prihoda u iznosu od 92.218.145,07 kn koji zajedno s viškom prihoda iz prethodne godine u iznosu od 151.504.505,94 kn čini **višak prihoda izvještajnog razdoblja u iznosu od 243.722.651,01 kn.**

PREUZETE OBVEZE ZA PROGRAME I PROJEKTE ZAŠTITE OKOLIŠA I ENERGETSKE UČINKOVITOSTI

Preuzete obveze Fonda na dan 31.12.2012. godine koje se temelje na potpisanim ugovorima i odlukama Fonda za projekte u provedbi zaštite okoliša i energetske učinkovitosti iznose **1.326.390.881,12 kn.**

Ukupno preuzete obveze po odlukama i potpisanim ugovorima za projekte zaštite okoliša i energetske učinkovitosti na dan 31.12.2012. godine iznose **1.326.390.881,12 kn (1.251.408.287,89 kn za projekte zaštite okoliša i 74.982.593,23 kn za projekte energetske učinkovitosti)**, no preuzete obveze predstavljaju potencijalne obveze Fonda u budućim razdobljima (za sanacije službenih odlagališta komunalnog otpada rok za realizaciju je 2018. godina). Iste će postati stvarne obveze Fonda ukoliko se projekti realiziraju sukladno odredbama ugovora i procijenjenim vrijednostima ulaganja u projekte i nakon provedenih postupaka javne nabave.

Redni broj	Programi i projekti	Obveze Fonda po odlukama i ugovorima u provedbi	Realizirane obveze Fonda po odlukama i ugovorima u provedbi do 31.12.2012.	Potencijalne obveze Fonda po odlukama i ugovorima
1.	ZAŠTITA OKOLIŠA	2.066.474.635,76	815.066.347,87	1.251.408.287,89
2.	ENERGETSKA UČINKOVITOST	126.182.109,75	51.199.516,52	74.982.593,23
UKUPNO		2.192.656.745,51	866.265.864,39	1.326.390.881,12

Detaljan pregled preuzetih obveza Fonda za programe i projekte zaštite okoliša i energetske učinkovitosti na dan 31.12.2012. godine daje se u prilogu:

Redni broj	Programi i projekti zaštite okoliša	Obveze Fonda po odlukama i ugovorima u provedbi	Realizirane obveze Fonda po odlukama i ugovorima u provedbi do 31.12.2012.	Potencijalne obveze Fonda po odlukama i ugovorima
1.	Gospodarenje otpadom - izgradnja županijskog CGO - KASTIJUN (K2025); 32.351.031,66 kn odnosi se na učešće Fonda, dok se ostali iznos odnosi na učešće EU i JLS te nije uključeno u sveukupnom iznosu obveza Fonda	218.384.472,01	37.641.012,11	180.743.459,90
	Obveza iz prihoda Fonda	39.900.172,19	7.549.140,53	32.351.031,66
2.	Gospodarenje otpadom - izgradnja županijskog CGO - MARIŠČINA (K2026); 30.074.421,82 odnosi se na učešće Fonda, dok se ostali iznos odnosi na učešće EU i JLS te nije uključeno u sveukupnom iznosu obveza Fonda	222.262.112,06	56.362.102,12	165.900.009,94
	Obveza iz prihoda Fonda	42.803.286,88	12.728.865,06	30.074.421,82
3.	Oštećenje radnika bivše tvornice radnika Salonit d.o.o u stečaju Vranjic (K2029)	38.325.000,00	38.325.000,00	0,00
4.	Saniranje odlagališta komunalnog otpada (K2006)	1.442.241.858,66	438.860.091,31	1.003.381.767,35
5.	Sanacija divljih odlagališta (K2007)	35.726.192,96	13.506.938,53	22.219.254,43
6.	Gospodarenje otpadom-Izgradnja centara za gospodarenje otpadom (K2009)	69.288.075,34	37.844.052,17	31.444.023,17
7.	Oporaba otpada i iskorištavanje vrijednih svojstava otpada (K2010)	1.255.000,00	603.311,76	651.688,24

8.	Sanacija odlagališta opasnog otpada - lokacije visoko onečišćenog okoliša (K2011)	189.623.981,39	147.157.610,06	42.466.371,33
9.	Sakupljanje građevinskog otpada koji sadrži azbest (K2011)	96.877.661,63	91.449.182,28	5.428.479,35
10.	Sanacija lokacije visoko onečišćene otpadom Jama Sovjak (K2011) <i>240.808,80 kn odnosi se na učešće Fonda, dok se ostali iznos odnosi na učešće EU te nije uključeno u sveukupnom iznosu obveza Fonda</i>	4.013.480,00	2.408.088,00	1.605.392,00
	Obveza iz prihoda Fonda	602.022,00	361.213,20	240.808,80
11.	Zaštita, očuvanje i poboljšanje kakvoće zraka, tla, vode i mora (K2012)	3.173.830,50	16.115,20	3.157.715,30
12.	Poticanje čistije proizvodnje, izbjegavanje i smanjenje nastajanja otpada i emisije štetnih plinova (K 2013)	19.458.430,00	11.859.091,00	7.599.339,00
13.	Zaštita i očuvanje biološke i krajobrazne raznolikosti (K2014)	4.760.480,54	1.982.124,36	2.778.356,18
14.	Poticanje održivog razvoja ruralnog prostora (K2015)	2.427.803,84	750.096,96	1.677.706,88
15.	Poticanje obrazovnih, istraživačkih i razvojnih studija, programa i dr (K2016)	2.271.986,89	924.270,30	1.347.716,59
16.	Ostali projekti i programi zaštite okoliša (K2017)	16.517.539,49	9.233.782,00	7.283.757,49
17.	Kante i kontejneri	10.238.555,77	1.915.463,15	8.323.092,62
18.	Sanacija Omiške Dinare - Zaključak Vlade**	50.982.757,69	0,00	50.982.757,69
UKUPNO		242.774.380,14	141.006.172,97	1.251.408.487,04

* Napomena: Iskazani podaci se odnose se na projekte u provedbi zaštite okoliša bez zatvorenih projekata

** Odnosi se na obveze temeljem Zaključka Vlade RH (klasa: 340-08/11-02/03, ur. broj: 5030120-11-1) od 27. listopada 2011. godine

Redni broj	Opis projekta / programa / aktivnosti	Obvezna iznosa za provedbu projekata u godini 2018.	Obvezna iznosa za provedbu projekata u godini 2019.	Obvezna iznosa za provedbu projekata u godini 2020.
1.	Provedba nacionalnih energetskega programa (K2018)	38.364.610,21	9.240.164,08	29.124.446,13
2.	Provedba energetskega pregleda i demonstracijskega aktivnosti (K2019)	182.451,33	9.274,00	173.177,33
3.	Poticanje korištenja obnovljivih izvora energije (sunce, vjetar, biomasa i sl.) (K 2020)	29.772.441,49	15.735.583,53	14.036.857,96
4.	Poticanje održive gradnje (K2021)	30.004.089,13	10.309.852,18	19.694.236,95
5.	Poticanje obrazovnih, istraživačkih i razvojnih studija, programa, projekata i dr. aktivnosti uključujući i demonstracijske aktivnosti (K2023)	1.327.030,81	575.747,28	751.283,53
6.	Ostali projekti i programi energetske učinkovitosti (K2024)	308.219,00	143.127,67	165.091,33
7.	Međunarodna suradnja (A1006)	26.223.267,78	15.185.767,78	11.037.500,00
UKUPNO		146.189.196,73	55.189.546,92	77.587.562,23

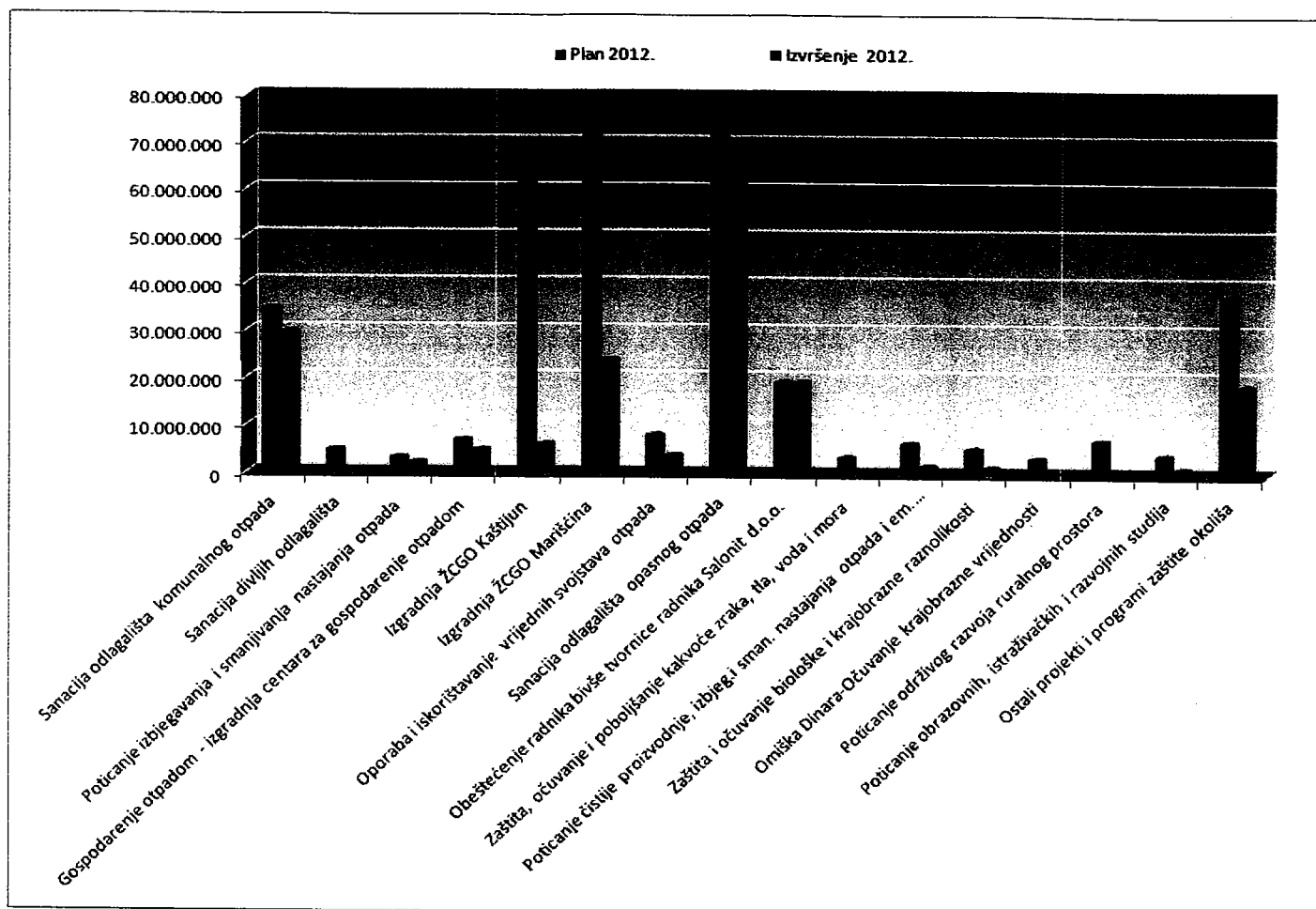
* Napomena: Iskazani podaci se odnose na projekte u provedbi iz područja energetske učinkovitosti bez zatvorenih projekata

III. OSTVARENJE PROGRAMA RADA FONDA PO PROGRAMIMA I PROJEKTIMA U 2012. GODINI

3.1. PROGRAMI I PROJEKTI ZAŠTITE OKOLIŠA

Fond je za programe i projekte zaštite okoliša u 2012. godini planirao sredstva u iznosu od **356.080.000,00 kn**, od čega je ostvareno od **182.163.105,74 kn**, odnosno **51,16%**.

Red broj	PROGRAMI I PROJEKTI ZAŠTITE OKOLIŠA	Plan 2012	Izvršenje 2012	%
1.	Sanacija odlagališta komunalnog otpada (K2006)	34.500.000	29.630.302,59	85,88
2.	Sanacija divljih odlagališta (K2007)	4.600.000	667.893,78	14,52
3.	Poticanje izbjegavanja i smanjivanja nastajanja otpada (K2008)	3.000.000	2.053.819,71	68,46
4.	Gospodarenje otpadom - izgradnja centara za gospodarenje otpadom (K2009)	6.800.000	4.687.671,78	68,94
5.	Gospodarenje otpadom-izgradnja županijskog centra za gospodarenje otpadom-Kaštijun (K2025)	69.804.000	5.913.646,70	8,47
6.	Gospodarenje otpadom-izgradnja županijskog centra za gospodarenje otpadom-Marišćina (K2026)	71.653.000	23.871.352,25	33,32
7.	Oporaba i iskorištavanje vrijednih svojstava otpada (K2010)	7.850.000	3.623.984,36	46,17
8.	Sanacija odlagališta opasnog otpada- lokacije visoko onečišćenog okoliša (K2011)	73.270.000	69.893.404,76	95,39
9.	Obeštećenje radnika bivše tvornice radnika Salonit d.o.o. u stečaju Vranjic (K2029)	19.163.000	19.162.500,00	100
10.	Zaštita, očuvanje i poboljšanje kakvoće zraka, tla, voda i mora (K2012)	3.234.000	263.568,32	8,15
11.	Poticanje čistije proizvodnje, izbjegavanje i smanjivanje nastajanja otpada i em. štetnih plinova (K 2013)	6.187.000	1.444.851,70	23,35
12.	Zaštita i očuvanje biološke i krajobrazne raznolikosti (K2014)	5.000.000	1.138.969,74	22,78
13.	Omiška Dinara-Očuvanje krajobrazne vrijednosti (K2030)	3.000.000	0	0
14.	Poticanje održivog razvoja ruralnog prostora (K2015)	6.800.000	332.148,93	4,88
15.	Poticanje obrazovnih, istraživačkih i razvojnih studija (K2016)	3.765.000	1.017.209,22	27,02
16.	Ostali projekti i programi zaštite okoliša (K2017)	37.454.000	18.461.781,90	49,29
	UKUPNO	356.080.000	182.163.105,74	51,16

Grafikon 4. Planirani i ostvareni rashodi i izdaci Fonda za programe i projekte zaštite okoliša u 2012. godini

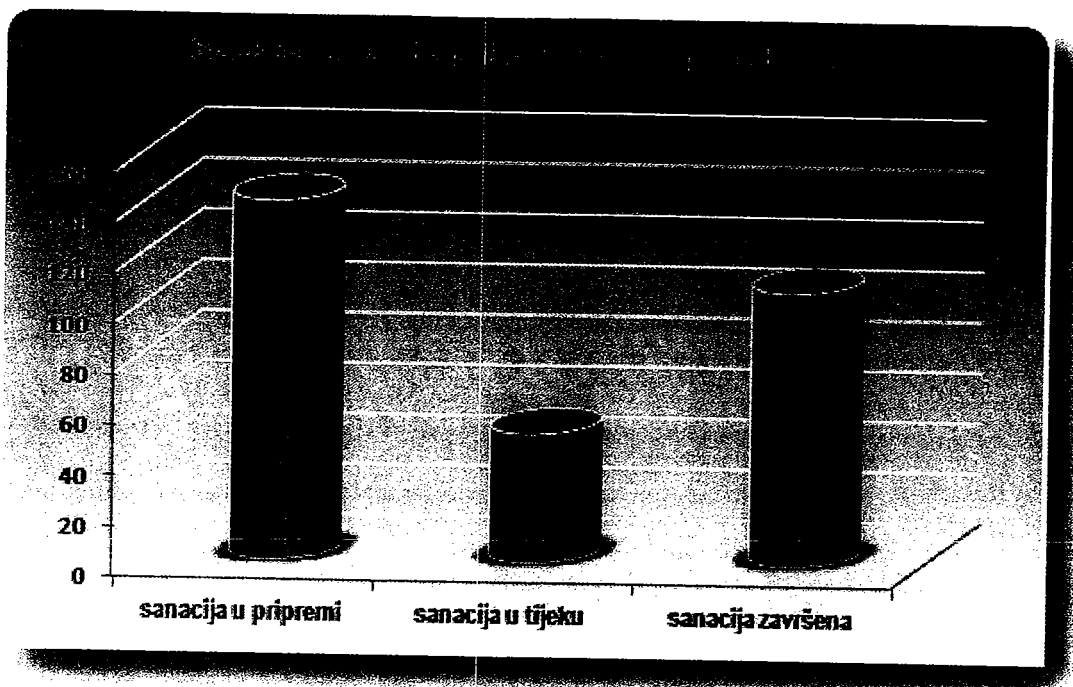
3.1.1. Sanacija odlagališta komunalnog otpada

U 2012. godini Fond je za realizaciju projekata sanacije službenih odlagališta komunalnog otpada planirano sredstva u iznosu od **34.500.000,00 kn**, a isplaćeno je **29.630.302,59 kn**, što u postotnom udjelu iznosi **85,88%**.

Fond je na temelju provedenih natječaja zaključio ugovore s jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave za sanaciju **299** službenih odlagališta otpada (uključujući i dogovorna odlagališta). U 2012. godini je prijavljeno Fondu još jedno službeno odlagalište otpada u Sućuraju na otoku Hvaru, te uključujući Grad Zagreb – odlagalište Jakuševac, na području Republike Hrvatske ukupno je registrirano **301** odlagalište komunalnog otpada. Do kraja 2012. godine **sanirano je 108 službenih odlagališta komunalnog otpada**, a u postupku sanacije ili provedbi postupka javne nabave je **51** odlagalište otpada. Za **142** lokacije odlagališta otpada u postupku je izrada stručno-tehničke dokumentacije, ishođenje potrebnih dozvola ili su već ishodili potrebne dozvole, a prijavljeni su na **Indikativnu listu projekata** sukladno Operativnom programu za financiranje sanacije iz EU fondova.

Tablični prikaz: Status sanacija odlagališta komunalnog otpada u RH

Status sanacija odlagališta komunalnog otpada u RH	Broj odlagališta
Sanacija u pripremi	142
Sanacija u tijeku	51
Sanacija završena	108
UKUPNO	301

Grafikon 5: Status sanacija odlagališta komunalnog otpada u RH

3.1.2. Sanacija divljih odlagališta

U 2012. godini Fond je za sanaciju divljih odlagališta komunalnog otpada planirano sredstva u iznosu od **4.600.000,00 kn**, a isplaćeno je **667.893,78 kn**, što u postotnom udjelu iznosi **14,52%**.

Fond je za sanaciju divljih odlagališta zaključio ugovore za **1.007** divljih odlagališta na području RH. Prioritete u sanaciji divljih odlagališta imaju ona koja se nalaze na području od posebne državne skrbi, u vodo-zaštitnim područjima, u naseljenim mjestima, u zaštićenim dijelovima prirode, u blizini turističkih naselja kao i ona odlagališta za koje inspekcija zaštite okoliša utvrdi da ih potrebno nužno sanirati jer predstavljaju realnu opasnost za zdravlje ljudi i okoliš.

Do kraja 2012. godine ukupno je **sanirano 750 lokacija divljih odlagališta**.

3.1.3. Poticanje izbjegavanja i smanjivanja nastajanja otpada – posude za selektivno prikupljanje otpada

U 2012. godini Fond je za poticanje izbjegavanja i smanjivanja nastajanja otpada planirao sredstva u iznosu od **3.000.000,00 kn**, a isplaćeno je **2.053.819,71 kn**, što u postotnom udjelu iznosi **68,46%**.

Kao osnovni preduvjet za smanjenje opterećenja okoliša otpadom, Fond podupire projekte uspostave sustava odvojenog skupljanja i reciklaže otpada. Do sada je nabavljeno više od **440.000 komada posuda za selektivno prikupljanje otpada** različitih zapremina te zelenih otoka (staklo, papir, PET, ambalaža, baterije i dr) čime se ostvaruje osnovni cilj koncepta *Strategije gospodarenja otpadom RH; izbjegavanje-vrednovanje-odvajanje; IVO*.

Skupljanjem i odvajanjem otpada iskorištavaju se vrijedna svojstva otpada, a samim time se smanjuje opterećenje otpadom na odlagalištima otpada.

3.1.4. Gospodarenje otpadom – izgradnja centara za gospodarenje otpadom

U 2012. godini je Fond za izgradnju centara za gospodarenje otpadom planirao sredstva u iznosu od **148.257.000,00 kn**, a isplaćeno je **34.472.670,73 kn**, što u postotnom udjelu iznosi **23,25%**.

Najveći dio navedenog iznosa isplaćen je za tri centra za gospodarenje otpadom (CGO). CGO 'Marišćina' u Primorsko-goranskoj i CGO 'Kaštijun' u Istarskoj županiji odobreni za sufinanciranje iz IPA fonda te za CGO 'Bikarac' u Šibensko-kninskoj županiji. Izgradnju 2. etape CGO-a 'Bikarac' kao i izgradnju CGO-a 'Marišćina' i 'Kaštijun' ugovara Fond. Ukupno je za navedena tri CGO-a potpisano 9 ugovora (Bikarac-1, Marišćina- 4, Kaštijun- 4) u ukupnom iznosu od 59.438.507,25 €.

Tijekom 2012. godine nastavljeno je s radom na 2. etapi CGO-a 'Bikarac', te je potpisan ugovor s izrađivačem projektne dokumentacije za MBO postrojenje, pretovarne stanice, natječajne dokumentacije za izvođenje radova na izgradnji 2. etape te prijave za EU sufinanciranje.

Tijekom 2012. godine radilo se na izradi Glavnih projekata za CGO „Kaštijun“ i CGO „Marišćina“, a krajem godine građevinska dozvola ishodena je za sve 4 faze CGO „Marišćina“, definirane lokacijskom dozvolom, dok je projektiranje za

CGO „Kaštijun“ bilo u završnoj fazi. Završetak izgradnje CGO-a 'Mariščina' i 'Kaštijun' predviđen je do sredine 2014. godine.

Paralelno s ulaganjem Fonda u radove na izgradnji navedena 3 CGO, tijekom 2012. godine pripremana je dokumentacija i za ostale CGO.

3.1.5. Oporaba otpada i iskorištavanje vrijednih svojstava otpada

Programom rada Fonda za 2012. godinu planirana su sredstva za oporabu otpada i iskorištavanje vrijednih svojstava otpada u iznosu od **7.850.000,00 kn**, a realizirano je **3.623.984,36 kn**, odnosno **46,17%**.

Nastavljene su aktivnosti na provedbi realizacije ranije ugovorenih projekata po Natječaju Fonda iz 2010. godine. Realizirani su projekti dodjele zajma tvrtkama za nabavu opreme i strojeva u proizvodnji novih proizvoda od valovitog kartona od otpadnog papira, zatim za nabavu strojeva i opreme za reciklažu otpadnog materijala koji nastaje u procesu proizvodnje proizvoda od plastike, te nabavu strojeva i opreme potrebne za opremanje sortirnice otpada u kojoj se vrši selekcija otpada, te isti koristi za daljnju oporabu

Također su realizirani projekti u koja su uložena sredstva Fonda putem financijske pomoći jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave a odnose se na oporabu otpada kompostiranjem bio otpada čime se znatno smanjuje količina otpada koji se odlaže na odlagalište otpada i nabavu posuda za selektivno razdvajanje otpada.

3.1.6. Sanacija odlagališta opasnog otpada

Programom rada Fonda za 2012. godinu planirana su sredstva za sanaciju lokacija opasnog otpada u iznosu od **73.270.000,00 kn**, a realizirano je **69.893.404,76 kn**, odnosno **95,39%**.

Radovi na sanaciji onečišćenog okoliša bivše Tvornice elektroda i ferolegura su u 2012. godini nastavljeni, a za sanaciju bazena crvenog mulja i otpadne lužine bivše tvornice glinice u Obrovcu, odnosno za provedbu hitnih mjera sanacije kritičnih zona nasipa u tijeku je ishođenje potrebnih dozvola. Radovi na sanaciji Mravinačke kave su završeni u rujnu 2012. godine nakon čega je ishođena Uporabna dozvola.

Provedeno je kontrolno ispitivanje kvalitete završene sanacije bivše koksare u Bakru, a rezultati ispitivanja su, sukladno kriteriju za utvrđivanje uspješnosti, zadovoljavajući.

Izvešća o statusu sanacija odlagališta opasnog otpada se redovito dostavljaju Ministarstvu zaštite okoliša i prirode.

U okviru Operativnog programa Zaštita okoliša priprema se potrebna dokumentacija za projekt sanacije lokacije onečišćene opasnim otpadom „Sovjak“ u Primorsko-goranskoj županiji, koja se financira 85% IPA sredstvima, a 15% sredstva osigurava Fond. Tijekom 2012. godine izrađen je dio dokumentacije za sanaciju. Po završetku izrade projektne aplikacije, što se očekuje u 2013. godini, te nakon ishođene lokacijske dozvole projekt sanacije će biti prijavljen na financiranje iz strukturnih fondova.

Tablični prikaz statusa projekata sanacije „crnih točaka“

Redno	Pod lokacije	PROJEKT	STATUS PROJEKTA
A		CRNE TOČKE	
1.		Sanacija onečišćenog zemljišta bivše tvornice Koksar u Bakru	Završeno u 2010.
2.		Sanacija bazena crvenog mulja i otpadne lužine bivše tvornice glinice u Obrovcu	u ishođenju dozvola
3.		Sanacija lokacija na kojoj se nalaze veće količine pepela i šljake: odlagalište šljake u Kaštelanskom zaljevu	završena Dopuna Programa sanacije
4.		SALONIT	
	Program sanacije tvornice Salonit d.d. u stečaju		
4.1.	4.1.1.	Sanacija i zbrinjavanje azbestno cementnog otpada iz kruga tvornice Salonit d.d. u stečaju na lokaciju Mravinačke kave	Završeno u 2009.
	4.1.2.	Sanacija kave na kojoj se nalazi nogometno igralište Omladinac u Vranjicu	Završeno u 2010.
	4.1.3.	Sanacija obalnog dijela nasuprot tvornice Salonit d.d. u stečaju - Kosica	U pripremi izrada Projektnog zadatka
	4.1.4.	Dekontaminacija tvornice Salonit d.d. u stečaju	

		Program sanacije Mravlnačke kave	
4.2.	4.2.1.	Pripremni radovi na sanaciji Mravlnačke kave (zbrinjavanje azbestno cementnih cijevi iz tvornice Salonit d.d. u stečaju)	Završeno u 2010.
	4.2.2.	Konačna sanacija Mravlnačke kave	Završeno u 2012.
5.		Sanacija odlagališta s većim količinama opasnog otpada Lemić Brdo kraj Karlovca	Priprema dokumentacije za financiranje iz EU fondova
6.		Sanacija Jame Sovjak Kod Rijeke	Priprema dokumentacije za financiranje iz EU fondova
7.		Sanacija zauljenih muljeva Botovo	Program sanacije naručio je HŽ Hrvatske željeznice d.o.o. 2006. godine. Izrađena je Dopuna Programa sanacije koja je prihvaćena od strane MZOIP. PRAVNA OSOBA (SLJEDBENIK) KOJA JE ONEČIŠĆIVAČ POSTOJI (Hrvatske željeznice)
8.		Odlagalište šljake TE Plomin	Sanirano sredstvima HEP-a
9.		Odlagalište fosfogipsa Petrokemija Kutina	Nije izrađena dokumentacija. PRAVNA OSOBA (SLJEDBENIK) KOJA JE ONEČIŠĆIVAČ POSTOJI

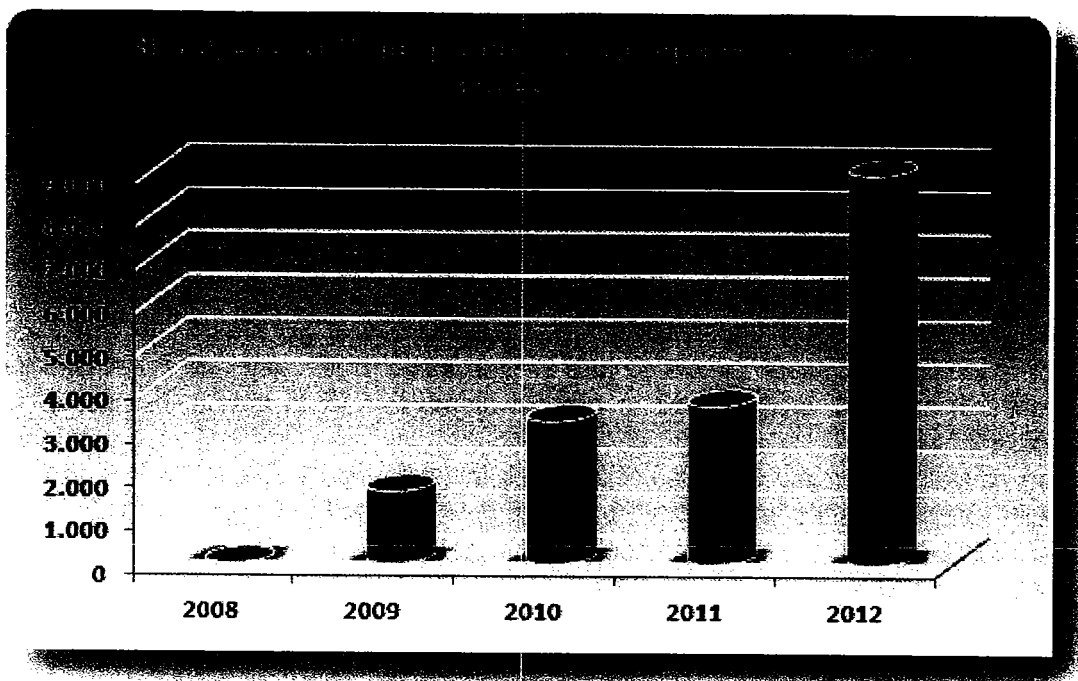
Tablični prikaz statusa projekata sanacije lokacija opasnog otpada

Red. br.	Pod lokacije	PROJEKT	STATUS PROJEKTA
A			
OSTALE LOKACIJE			
1.		Sanacija lokacije bivše tvornice Borovo u Vukovaru	Zbrinut opasni otpad iz bivše tvornice Borovo (2009/2010)
2.		Sanacija mazuta u sklopu bivše tvornice vijaka TVIK u Kninu	Nije izrađena dokumentacija. PRAVNA OSOBA (SLJEDBENIK) KOJA JE ONEČIŠĆIVAČ POSTOJI
3.		Sanacija katrana s plaže Salbunara na otoku Biševu	Završeno u 2007.
4.		Sanacija onečišćenog zemljišta bivše tvornice elektroda i ferolegura-zajam Fonda	U provedbi

Na sustav gospodarenja građevinskim otpadom koji sadrži azbest utrošeno je oko 52 milijuna kn, a ukupno je u 2012. godini zbrinuto 8.984 tone. Od početka uspostave sustava 2008. godine zbrinuto je 17.569,02 tone građevinskog otpada koji sadrži azbest.

Tablični prikaz: Prikaz skupljenih količina građevinskog otpada koji sadrži azbest u tonama od 2008. – 2012. godine

Godina	Skupljene količine građevinskog otpada koji sadrži azbest (t)
2008	4,04
2009	1.660,21
2010	3.283,27
2011	3.636,76
2012	8.984,74
UKUPNO	17.569,02

Grafikon 6: Prikaz skupljenih količina građevinskog otpada koji sadrži azbest u tonama od 2008. – 2012. godine

3.1.7. Obeštećenje radnika bivše tvornice radnika Salonit d.o.o. u stečaju Vranjic

Financijskim planom Fonda za 2012. godinu planirana su sredstva u iznosu od 19.163.000,00 kn, a ostvarena u iznosu od 19.162.500,00 kn za obeštećenje radnika bivše tvornice radnika Salonit d.o.o. u stečaju Vranjic.

3.1.8. Zaštita, očuvanje i poboljšanje kakvoće zraka, tla, vode, mora

Programom rada Fonda za 2012. godinu planirana su sredstva za zaštitu, očuvanje i poboljšanje kakvoće zraka, tla, vode i mora u iznosu od **3.234.000,00 kn**, a realizirano je **263.568,32 kn**, odnosno **8,15%**.

Nastavljene su aktivnosti na provedbi realizacije ranije ugovorenih projekata po Natječaju iz 2010. godine. Realizirani su projekti dodjele sredstava Fonda za provedbu projekata koji se odnose na utjecaj različitih načina korištenja tla na klimatske promjene, izgradnju mjerne postaje i uređaja za uklanjanje neugodnih mirisa koji nastaju u procesu obrade otpadnih voda, zatim za nabavku opreme i uređaja koji se koriste za analizu i monitoring kvalitete vode Vranskog jezera, te za nabavku opreme za brodicu čistača mora koja služi ukoliko dođe do neželjenih onečišćenja mora.

Osigurana su sredstva i potpisan Ugovor sa Državnim hidrometeorološkim zavodom (DHMZ) za provedbu projekta dogradnje Državne mreže za praćenje kakvoće zraka što uključuje izgradnju mjerne postaje u Slavonskom Brodu, dogradnja postojećih postaja u Sisku i Zagrebu, te nabavu potrebne opreme, međutim projekt nije realiziran u 2012. godini iz razloga poništenja postupka javne nabave koju provodi DHMZ. Radi navedenog ova aktivnost ima slabiju realizaciju.

3.1.9. Poticanje čistije proizvodnje, izbjegavanje i smanjivanje nastajanja otpada i emisija štetnih plinova u proizvodnom procesu

Programom rada Fonda za 2012. godinu planirana su sredstva za poticanje čistije proizvodnje, izbjegavanje i smanjivanje nastajanja otpada i emisija štetnih plinova u proizvodnom procesu u iznosu od **6.187.000,00 kn**, a realizirano je **1.444.851,70 kn**, odnosno **23,35%**.

Nastavljene su aktivnosti na provedbi realizacije ranije ugovorenih projekata po Natječaju iz 2010. godine, a također su i pokrenute aktivnosti u svezi provedbe projekata smanjenja štetnih emisija (odsumporavanje i pročišćavanje ispušnih plinova – izgradnja uređaja scrubbera).

Realizirani su projekti davanja zajmova tvrtkama i dodjele sredstava financijske pomoći JLS i davanjem donacija javnim ustanovama za provedbu projekata ugradnje uređaja za obradu otpadnih voda u proizvodnom procesu, uvođenje tehnologije recikliranja u procesu proizvodnje gumenih proizvoda recikliranjem i oporabom otpadne gume, ugradnja sustava za kontinuirani monitoring emisije štetnih plinova iz ciglane, rekonstrukcija postojećih plinskih kotlovnica, izgradnja i opremanje mjerne postaje za kontinuirano praćenje kakvoće zraka iz energetskog postrojenja toplinske i električne energije iz drvne biomase.

3.1.10. Zaštita i očuvanje biološke i krajobrazne raznolikosti

Fond je do konca 2012. godine sklopio ugovore za sufinanciranje 200 projekata kojima se postižu standardi i ciljevi u području zaštite i očuvanja biološke i krajobrazne raznolikosti, a koji su zacrtani nacionalnim strategijama ili se njima ispunjavaju obveze Republike Hrvatske u procesu pristupanja Europskoj uniji. U tijeku je realizacija 29 projekata.

U 2012. godini za ovu aktivnost planirana su sredstva u iznosu od **5.000.000,00 kn**, i to za realizaciju ranije preuzetih obveza, sufinanciranje izrade projektne dokumentacije za projekte koji će biti prijavljeni za sufinanciranje sredstvima Europske unije, te za prioritetne projekte sektora zaštite prirode u 2012. godini.

S obzirom da je proces izrade službene liste projekata zaštite prirode za sufinanciranje EU sredstvima završen u prosincu 2012. godine, kao i popis prioriternih projekata za koje se traži sufinanciranje izrade projektne dokumentacije sredstvima Fonda, realizacija planiranih sredstva za ove namjene nije ostvarena. Imajući to u vidu, ostvarenje po aktivnosti je **22,78%** odnosno **1.138.969,74 kn**.

Temeljem Sporazuma o suradnji na realizaciji projekta „Zaštita i očuvanje bijele rode“, Fond je u 2012. godini nastavio sufinanciranje naknada za sanaciju krovišta vlasnicima objekata na kojima se nalaze gnijezda roda, u 12 županija kontinentalne Hrvatske. Prema dobivenim podacima javnih ustanova i u 2012. godini očuvan je trend porasta ukupnog broja očuvanih gnijezda roda u odnosu na početnu 2009. godinu za 20%.

3.1.11. Omiška Dinara - očuvanje krajobrazne vrijednosti

Temeljem Zaključka Vlade Republike Hrvatske (klasa: 340-08/11-02/03; ur. broj: 5030120-11-1) od 27. listopada 2011. godine Fond je zadužen da, radi očuvanja krajobrazne raznolikosti stijenske mase Omiške Dinare na razini obujma i kakvoće, koji ne ugrožavaju zdravlje i život čovjeka, a zbog odronjavanja fragmenata stijenske mase Omiške Dinare, u cijelosti osigura sredstva za provedbu sanacije.

Sukladno tome, Fond je u 2012. godini za provedbu sanacije stijenske mase Omiške Dinare planirao sredstva u iznosu od **3.000.000,00 kn**.

S obzirom da je Grad Omiš u prosincu 2012. godine ishodio Potvrdu glavnog projekta, akt temeljem kojeg može započeti sanacija stijenske mase, planirana sredstva za ovu namjenu u 2012. godini nisu ostvarena.

3.1.12. Poticanje održivog razvoja ruralnog prostora

U okviru programa održivog razvoja ruralnog prostora Fond je do konca 2012. godine sufinancirao 57 projekata. U tijeku je realizacija 11 projekata.

U 2012. godini za ovu aktivnost planirana su sredstva u iznosu od **6.800.000,00 kn**, i to za realizaciju ranije preuzetih obveza i sufinanciranje projekata zadruga hrvatskih branitelja koje su ostvarile pravo na korištenje zajmova po Natječaju Fonda iz 2011. godine.

S obzirom da zadruge hrvatskih branitelja nisu osigurale odgovarajuće instrumente osiguranja povrata zajmova, u 2012. godini nisu sklopljeni ugovori za sufinanciranje projekata te je realizacija planiranih sredstava u 2012. godini za ove namjene nije ostvarena. Imajući to u vidu, ostvarenje po aktivnosti je **4,88%**, odnosno **332.148,93 kn**.

Tijekom 2012. godine realizirani su projekti zadruga hrvatskih branitelja za koje su sklopljeni ugovori o sufinanciranju u svibnju 2011. godine. Sredstvima Fonda članovima braniteljskih zadruga omogućena je edukacija o ekološkoj poljoprivredi te su na tradicionalan način uređeni suhozidi u blizini Sinja i Trilja. U okolici Zadra na terenu od 5 ha uz potporu Fonda zasađeno je 1100 sadnica autohtone sorte smokve zamorčice, naše najbolje i najraširenije sorte koja se uzgaja se duž cijele Jadranske obale, uređeni su zapušteni maslinici, a dio sredstava odobren je i za uzgoj autohtonih pasmina (kokoš hrvatica) te za razvoj turističkih djelatnosti u Dalmatinskoj zagori.

3.1.13. Poticanje obrazovnih, istraživačkih i razvojnih studija

U okviru programa Fonda za poticanje obrazovnih, istraživačkih i razvojnih studija, programa, projekata i drugih aktivnosti, uključujući i demonstracijske aktivnosti do konca 2012. godine realizirana su 242 projekta. U tijeku je realizacija 36 projekata.

U 2012. godini za ovu aktivnost planirana su sredstva u iznosu od **3.765.000,00 kn**, i to za realizaciju ranije preuzetih obveza, za obrazovne, istraživačke i razvojne studije, programe, projekte i slične aktivnosti, uključujući i one koji imaju demonstracijsko značenje te za edukativne projekte organizacija civilnog društva (udruga) kojima se promiče zaštita okoliša i prirode.

S obzirom da tijekom 2012. godine nije objavljen planirani natječaj za sufinanciranje projekata organizacija civilnog društva (udruga), a da je izrada znanstvenih, istraživačkih i razvojnih studija i projekata započeta u 2011. godini

okončana krajem 2012. godine ili je ugovoren nastavak projektnih aktivnosti u 2013. godini, realizacija planiranih sredstava za ove namjene manja je od planiranih u 2012. godini.

Imajući to u vidu, ostvarenje po aktivnosti je **27,02%** odnosno iznosi **1.017.209,22 kn**.

Tijekom 2012. godine Fond je sufinancirao nastavak započetih aktivnosti u 2011. godini, projekte znanstvenih institucija, osnovnih i srednjih škola, organizacija civilnog društva (udruga), udruga hrvatskih branitelja i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave kojima je provedena edukacija djece i šire javnosti o potrebi očuvanja prirodnih vrijednosti okoliša, voda i drugih prirodnih resursa te stanju okoliša i odvojenom prikupljanju otpada. Izrađene su stručne i znanstvene studije vezane za poboljšanje sustava zbrinjavanja posebnih kategorija otpada i eko proizvodnju, sufinancirani su znanstveni simpoziji i savjetovanja, ekološko-edukativne manifestacije, kao i promidžbene aktivnosti vezane za zaštitu okoliša putem radija i televizije.

3.1.14. Ostali programi i projekti zaštite okoliša

Programom rada Fonda za 2012. godinu planirana su sredstva za ostale projekte zaštite u iznosu od **37.454.000,00 kn**, a realizirano je **18.461.781,90 kn**, odnosno **49,29%**.

U okviru aktivnosti odobrena su sredstva za:

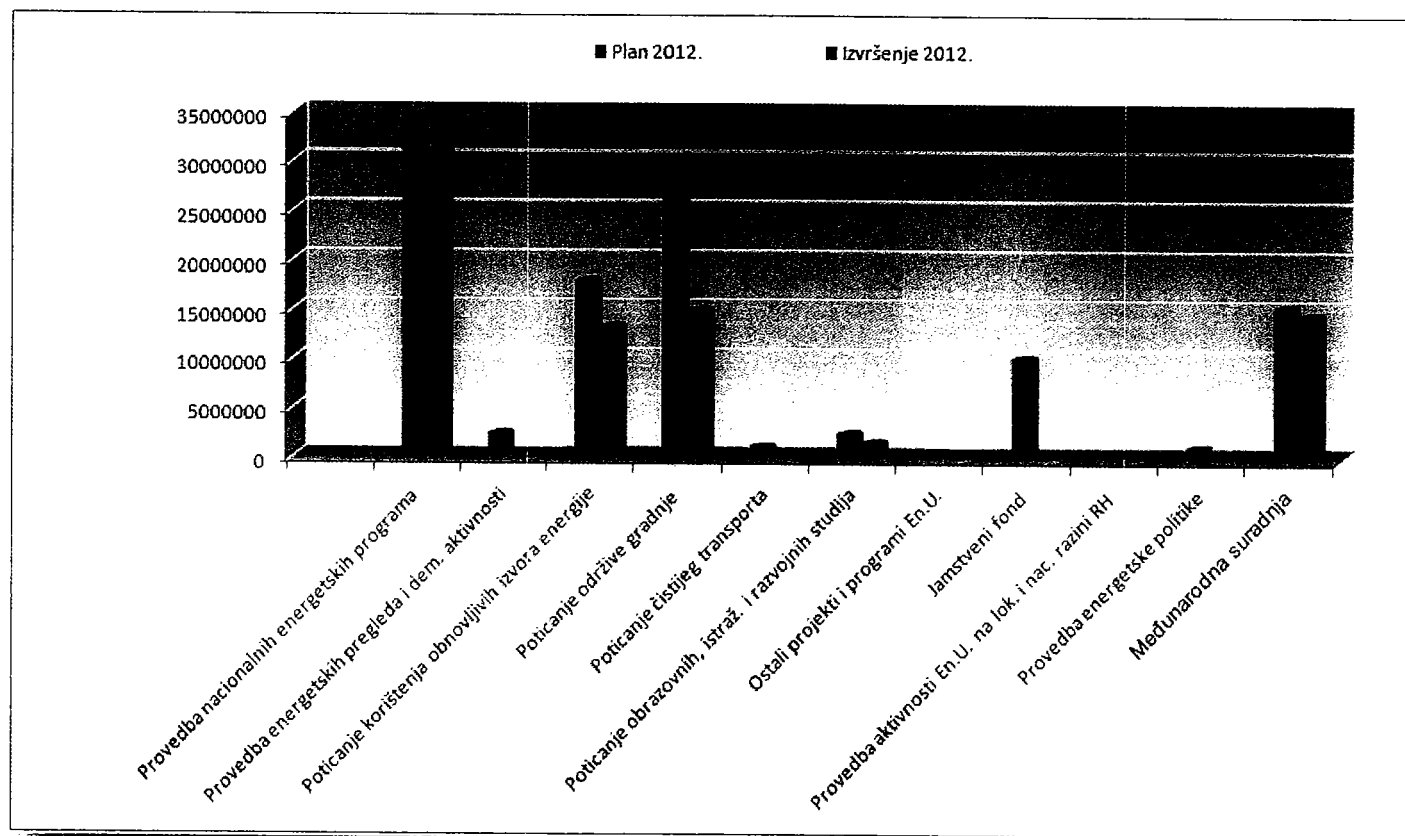
- sufinanciranje troškova prijevoza komunalnog otpada s otoka na kopno radi konačnog zbrinjavanja. Fond se obvezao osigurati sredstva za pokriće troškova prijevoza komunalnog otpada s otoka na kopno radi konačnog zbrinjavanja za razdoblje 2011. godine što je u cijelosti realizirano i isplaćena su sredstva financijske pomoći i
- sufinanciranje troškova nabave komunalnih vozila, komunalne opreme i radnih strojeva jedinicama lokalne (područne) i regionalne samouprave u cilju učinkovitog gospodarenja otpadom na području RH.

3.2. PROGRAMI I PROJEKTI ENERGETSKE UČINKOVITOSTI

Fond je za programe i projekte energetske učinkovitosti u 2012. godini planirao sredstva u iznosu od **116.434.000,00 kn**, od čega je ostvareno **75.838.132,98 kn**, odnosno **65,13%**.

Izvršenje u 2012. godini je za 16.251.298,31 kn veće u odnosu na izvršenje u 2011. godini.

Red broj	PROGRAMI I PROJEKTI ENERGETSKE UČINKOVITOSTI	Plan 2012.	Izvršenje 2012.	%
1.	Provedba nacionalnih energetskih programa (K2018)	34.502.000	31.091.303,70	90,11
2.	Provedba energetskih pregleda i demonstracijskih aktivnosti (K2019)	2.307.000	447.384,47	19,39
3.	Poticanje korištenja obnovljivih izvora energije (K 2020)	17.844.000	13.252.770,74	74,27
4.	Poticanje održive gradnje (K2021)	26.680.000	14.843.740,08	55,64
5.	Poticanje čistijeg transporta (K2022)	1.000.000	0	0
6.	Poticanje obrazovnih, istraživačkih i razvojnih studija (K2023)	2.300.000	1.398.290,14	60,8
7.	Ostali projekti i programi energetske učinkovitosti (K2024)	487.000	317.515,56	65,2
8.	Jamstveni fond (K2013)	10.000.000	0	0
9.	Provedba aktivnosti energetske učinkovitosti na lokalnoj i nacionalnoj razini RH (A1004)	500.000	0	0
10.	Provedba energetske politike (A1005)	1.000.000	0	0
11.	Međunarodna suradnja (A1006)	15.313.000	14.385.767,78	93,94
12.	Poticanje edukativnih i informacijskih aktivnosti u području energetske učinkovitosti (A1007)	4.501.000	101.360,51	2,25
	UKUPNO	116.434.000	75.838.132,98	65,13

Grafikon 7. Planirani i ostvareni rashodi i izdaci Fonda za programe i projekte energetske učinkovitosti u 2012. godini

1. PROJEKTI ENERGETSKE UČINKOVITOSTI I KORIŠTENJA OBNOVLJIVIH IZVORA ENERGIJE

Iako je u 2012. godini zaustavljen pad ostvarenja Fonda u području energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije na način da je Fond isplatio više sredstava za provedbu projekata i programa u tom području u odnosu na prethodnu godinu, razlozi i dalje relativno slabijeg izvršenja planiranih aktivnosti i sredstava Fonda su prije svega bili vezani uz nastavak pada ekonomskih aktivnosti u privatnom sektoru i smanjenje proračunskih prihoda u javnom sektoru što se značajno odrazilo na realizaciju projekata odobrenih za sufinanciranje od strane Fonda. Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave odgađale su projekte ili su smanjile opseg investicije, a trgovačka društva uglavnom su imala slab financijski rejting pa su ili odustajala od provedbe projekata ili s obzirom na pravila Fonda nisu bila u mogućnosti sklopiti ugovore s Fondom za korištenje sredstava za realizaciju odobrenih projekata. Bitno je napomenuti da je u 2011. godini te sve do pred kraj 2012. godine izostalo planirano raspisivanje natječaja Fonda za odabir novih projekata energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije (osim jednog manjeg natječaja u području energetskog certificiranja zgrada javnog sektora) te sukladno tome i moguća realizacija tih projekata u 2012. godini.

Unatoč navedenim okolnostima koje su utjecale na izvršenje planiranih aktivnosti i sredstava, Fond je tijekom 2012. godine sufinancirao provedbu **292** programa, projekta i drugih aktivnosti u području energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije, te u prosincu 2012. godine raspisao devet novih natječaja za sufinanciranje:

- energetske preglede sa ciljem javnog izlaganja energetskih certifikata o energetskim svojstvima zgrada u vlasništvu županija i gradova,
- energetske preglede sa ciljem javnog izlaganja energetskih certifikata o energetskim svojstvima komercijalnih zgrada javne namjene,
- energetske preglede i energetskog certificiranja postojećih stambenih zgrada u vlasništvu fizičkih osoba,
- korištenja obnovljivih izvora energije u kućanstvima (obiteljskim kućama i višestambenim zgradama),
- ugradnje razdjelnika toplinske energije i radijatorskih termostatskih ventila u stanove zgrada priključenih na centralizirane toplinske sustave,
- ugradnje sustava za korištenja ukapljenog naftnog plina ili ukapljenog naftnog plina i sunčevih toplinskih kolektora u kućanstvima na otocima,
- izrade projektne dokumentacije za projekte obnovljivih izvora energije,
- povećanja energetske učinkovitosti u zgradarstvu,
- povećanja energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije u zgradama turističkog sektora te drugim komercijalnim zgradama javne namjene.

Ulaganjem Fonda u projekte i programe energetske učinkovitosti u 2012. godini pridonijelo se ostvarenju cilja smanjenja neposredne potrošnje energije za 9% do 2016. godine (u odnosu na prosjek 2001.-2005.) odnosno smanjenja potrošnje primarne energije za 20% do konca 2020. godine te ostvarenju cilja smanjenja emisije štetnih plinova za 20% do konca 2020. godine (u odnosu na 1990. godinu). Dodatno, financijskim poticanjem projekata korištenja obnovljivih izvora energije pridonijelo se ostvarenju nacionalnog cilja od 20% energije proizvedene iz obnovljivih izvora u ukupnoj potrošnji energije do konca 2020. godine. Kvantifikacija ostvarenja cilja u energetskoj učinkovitosti u postupku verifikacije ušteda energije i povećanja obnovljivih izvora energije za realizirane programe i projekte energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije realiziranih do konca 2012. godine izvršiti će se u 2013. godini, te će Izvještaj o istome biti dostavljen u nadležno Ministarstvo gospodarstva.

Projekti i programi energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije realizirali su se u 2012. godini s programskim sadržajima i uz korištenje financijskih sredstava Fonda kako slijedi:

1.1. Provedba nacionalnih energetskih programa

Za projekte energetske učinkovitosti u 2012. godini planirana su sredstva u iznosu od **34.502.000,00 kn**, a ostvareno je **31.091.303,70 kn**, odnosno **90,11%**, za provedbu **93** projekta.

81 projekt je završen do konca godine, dok se realizacija preostalih 12 projekata zajedno s projektima koji se nisu provodili tijekom 2012. godine, a za koje je Fond preuzeo obvezu sufinanciranja, što ukupno iznosi 53 projekta energetske učinkovitosti, predviđa tijekom 2013. godine.

U 2012. godini Fond je u okviru ove aktivnosti sufinancirao projekte rekonstrukcije i izgradnje javnih rasvjetnih sustava na područjima jedinica lokalne samouprave, poboljšanja učinkovitosti korištenja električne i toplinske energije putem automatizacije i modernizacije proizvodnih sustava i industriji, zamjene primarnog energenta u energetskim postrojenjima (loživo ulje i dizel gorivo zamjenjuju se prirodnim plinom ili ukapljenim naftnim plinom), ugradnje razdjelnika topline i termostatskih ventila na radijatore u stanove fizičkih osoba u suradnji s jedinicama lokalne

samouprave te druge projekte koji su imali za cilj poboljšanje energetske učinkovitosti odnosno smanjenje potrošnje energije za najmanje 20%.

U provedbi dijela projekata zabilježeni su određeni zastoji u planiranoj dinamici od strane korisnika uslijed pribavljanja akata o građenju i dokazivanja Fondu legalnosti provedenog zahvata u prostoru, poteškoća u provedbi postupaka javne nabave te usklađivanju i provedbi dijela radova u suradnji s HEP-ODS d.o.o.

U 2012. godini Fond je nastavio provoditi Strategiju i Program Vlade RH poticanja korištenja ukapljenog naftnog plina (UNP) u javnom sektoru i kućanstvima na otocima (2008.-2012.) u okviru kojeg je sufinancirao provedbu samo dva projekta ugradnje sustava za korištenje UNP-a ili kombiniranog sustava UNP-sunčeva energija u kućanstavima na otocima. Naime, provedba projekata korištenja UNP-a i sunčeve energije, čije sufinanciranje je Fond prihvatio temeljem natječaja provedenih do zaključno konca 2010. godine, u velikoj mjeri je bila zaustavljena tijekom 2011. i 2012. godine zbog obustave isporuke spremnika UNP-a od strane distributera UNP-a kao posljedice ukidanja subvencije prijevoza UNP-a na otoke posebnim linijama od strane ministarstva nadležnog za otoke te dodatno zbog značajnog poskupljenja UNP-a. S obzirom na utvrđene poteškoće u provedbi ovih projekata, potrebno je izvršiti reviziju Programa kako bi se uklonili nedostaci i pronašla rješenja za uspješniji nastavak provedbe istog do 2016. godine sukladno Drugom nacionalnom akcijskom planu za energetske učinkovitost za razdoblje do 2013. godine.

Ulaganjem Fonda u sve navedene projekte energetske učinkovitosti smanjila se potrošnja toplinske i električne energije, troškovi za energiju, opterećenje i neophodna ulaganja u elektroenergetski sustav Republike Hrvatske te povećala učinkovitost i sigurnost javne infrastrukture. Pozitivni učinci provedenih projekata na zaštitu okoliša i prirode uslijedili su kroz smanjenje emisije štetnih stakleničkih plinova, smanjenje svjetlosnog onečišćenja te izbjegavanje uporabe štetnih tvari u javnim sustavima.

1.2. Poticanje korištenja obnovljivih izvora energije

Za projekte korištenja obnovljivih izvora energije u 2012. godini planirana su sredstva u iznosu od **17.844.000,00 kn**, a ostvareno je **13.252.770,74**, odnosno **74,27%**, za provedbu **38** projekata.

27 projekata je završeno do konca godine, dok se realizacija preostalih 11 projekata zajedno s projektima koji se nisu provodili tijekom 2012. godine, a za koje je Fond preuzeo obvezu sufinanciranja, što ukupno iznosi 33 projekta korištenja obnovljivih izvora energije, predviđa tijekom 2013. godine.

Projekti koji su se sufinancirali tijekom 2012. godine u ovom području su: ugradnja toplinskih sunčanih kolektora, instalacija fotonaponskih sustava, ugradnja geotermalnih dizalica topline, ugradnja peći na biomasu, izgradnja kotlovnica na biomasu i područnog grijanja na biomasu, izgradnja male hidroelektrane, te istražni radovi vezani uz korištenje geotermalne energije.

Fond je u 2012. godini poseban naglasak dao na poticanje korištenja obnovljivih izvora energije kod fizičkih osoba pa je tako u suradnji s 9 jedinica područne (regionalne) i lokalne samouprave omogućio ugradnju toplinskih sunčanih kolektora za grijanje i pripremu potrošne tople vode, fotonaponskih sustava, dizalica topline i peći i kotlova na biomasu kod 400 fizičkih osoba.

Nešto slabija realizacija projekata korištenja obnovljivih izvora energije i isplata sredstava u odnosu na plan za 2012. godinu posljedica je visoke složenosti projekata odnosno zahtjevnije pripreme i provedbe istih, nemogućnosti zatvaranja financijske konstrukcije od strane korisnika sredstava Fonda iz razloga izostanka planiranih poslovnih prihoda te nemogućnosti dostavljanja odgovarajućeg instrumenta osiguranja povrata sredstava Fonda.

Ulaganjem Fonda u projekte korištenja obnovljivih izvora energije izravno se utječe na povećanje proizvodnje i potrošnje električne i toplinske energije dobivene iz obnovljivih izvora kao i na smanjenje emisije štetnih plinova.

1.3. Poticanje održive gradnje

Za projekte održive gradnje odnosno projekte energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije u zgradarstvu u 2012. godini planirana su sredstva u iznosu od **26.680.000,00 kn**, a ostvareno je **14.843.740,08 kn**, odnosno **55,64%**, za provedbu **52** projekta.

31 projekt je završen do konca godine, dok se realizacija preostalog 21 projekta zajedno s projektima koji se nisu provodili tijekom 2012. godine, a za koje je Fond preuzeo obvezu sufinanciranja, što ukupno iznosi 56 projekata održive gradnje, predviđa tijekom 2013. godine.

Fond je u okviru ove aktivnosti poticao projekte povećanja toplinske zaštite kod postojećih poslovnih zgrada i zgrada javne namjene te dodatne toplinske zaštite iznad zakonski propisane razine kod gradnje novih zgrada, projekte povećanja energetske učinkovitosti sustava rasvjete i elektroinstalacija te povećanja energetske učinkovitosti sustava grijanja, hlađenja i prozračivanja u zgradama, projekte primjene tehnologija korištenja obnovljivih izvora energije u zgradarstvu kao i izgradnju niskoenergetskih i pasivnih objekata. U 2012. godini Fond je nastavio s poticanjem obnove fasada i zamjene vanjske stolarije na stambenim objektima u vlasništvu fizičkih osoba u suradnji s jedinicama lokalne samouprave.

Polovična realizacija aktivnosti i sredstava u odnosu na planiranu tijekom 2012. godine za projekte održive gradnje ponajviše je rezultat nemogućnosti zatvaranja financijske konstrukcije od strane korisnika sredstava Fonda iz razloga izostanka planiranih proračunskih prihoda, poteškoća u provedbi postupaka javne nabave kao i vremenskih neprilika što je sve utjecalo na nemogućnost završetka provedbe projekata do početka ogrjevne sezone ili novih obrazovnih razdoblja budući da su korisnici sredstava u ovom području većinom javne ustanove i jedinice područne (regionalne) i lokalne samouprave (škole, dječji vrtići).

Ulaganjem Fonda u projekte održive gradnje izravno se utječe na smanjenje potrošnje svih vrsta energije u promatranom objektu što rezultira smanjenjem emisije štetnih plinova i značajno doprinosi zaštiti okoliša. Realizacijom navedenih projekata održive gradnje postigle su se energetske uštede veće od 30%.

1.4. Poticanje čistijeg transporta

Za projekte čistijeg transporta odnosno projekte energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije u prometu u 2012. godini planirana su sredstva u iznosu od **1.000.000,00 kn**, ali nisu utrošena. Predviđeni natječaj za odabir i sufinanciranje projekata čistijeg transporta za trgovačka društva i obrtnike u 2012. godini nije raspisan budući da Drugi nacionalni akcijski plan za energetske učinkovitost za razdoblje od 2011. do 2013. godine, temeljem kojeg je Fond trebao definirati mjere za sufinanciranje u području transporta, nije donesen do konca 2012. godine.

U okviru ove aktivnosti sve preuzete obveze Fonda su realizirane i isplaćene do konca 2011. godine.

Realizacijom projekata čistijeg transporta smanjila se neposredna potrošnja energije i emisija stakleničkih plinova u transportu koji sudjeluje u ukupnoj neposrednoj potrošnji energije s oko 30%, a istovremeno je i značajan čimbenik negativnog utjecaja na okoliš budući da više od 20% ukupnih emisija stakleničkih plinova dolazi iz tog sektora.

1.5. Poticanje obrazovnih, istraživačkih i razvojnih studija i sličnih aktivnosti iz područja energetske učinkovitosti

U 2012. godini planirana su sredstva u iznosu od **2.300.000,00 kn**, a ostvareno je **1.398.290,14 kn**, odnosno **60,80%**, za provedbu **19** obrazovnih, istraživačkih i razvojnih studija, projekata i programa iz područja energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije.

15 projekata je završeno do konca godine, dok se realizacija preostala 4 projekta zajedno s projektima koji se nisu provodili tijekom 2012. godine, a za koje je Fond preuzeo obvezu sufinanciranja, što ukupno iznosi 12 obrazovnih, istraživačkih i razvojnih studija, projekata i programa, predviđa tijekom 2013. godine.

U okviru ove aktivnosti Fond je sufinancirao projekte i programe promocije i edukacije u području energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije, sudjelovao u poticanju domaćih znanstveno-istraživačkih institucija i gospodarskih subjekata u razvitku tehnologija za energetske učinkovitost i korištenje obnovljivih izvora energije, te sufinancirao izradu istraživačkih studija i studija izvodljivosti u području korištenja biomase i geotermalne energije kao podloga za pripremu dokumentacije za prijavu projekata za financiranje investicija putem fondova Europske unije ili drugih izvora financiranja.

Informiranje i edukacija o pitanjima energetske učinkovitosti i korištenju obnovljivih izvora energije kao i izrada stručnih i znanstvenih projekata i programa u tom području omogućuje kvalitetniju primjenu mjera energetske učinkovitosti i veće korištenje obnovljivih izvora energije u svim sektorima neposredne potrošnje energije. Poticanjem gospodarskih subjekata na ulaganje sredstava u programe i projekte kojima je cilj poboljšanje energetske učinkovitosti i korištenje obnovljivih izvora energije doprinosi se ostvarenju definiranih ciljeva odnosno uklanjanju prepreka za razvoj poduzetništva i proizvodnih programa, povećanje konkurentnosti i poticanje razvoja tržišta takvih projekata u Hrvatskoj.

Ukupno planirana sredstva Fonda za provedbu obrazovnih, istraživačkih i razvojnih studija, projekata i programa iz područja energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije nisu utrošena u cijelosti iz razloga što pojedini korisnici sredstava Fonda nisu pravodobno mogli osigurati uvjete za zatvaranje financijske konstrukcije iz razloga izostanka planiranih poslovnih prihoda pa su projekti odgođeni ili su se proveli u smanjenom opsegu. Nadalje, budući da se promidžbene i informativne aktivnosti Fonda u području energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije nisu provele do konca 2012. godine, planirana sredstva također nisu utrošena. Konačno, zbog poteškoća u provedbi postupka javne nabave, Fond u 2012. godini nije utrošio planirana sredstva za izradu studije kojom se trebalo utvrditi postojeće stanje i potencijali zamjene energetske neučinkovite i ekološki neprihvatljive javne rasvjete u Republici Hrvatskoj radi provođenja odredbi Zakona o zaštiti od svjetlosnog onečišćenja i izrade odgovarajućih provedbenih propisa koje je trebao donijeti Ministarstvo zaštite okoliša i prirode, te radi provedbe Zakona o učinkovitom korištenju energije u neposrednoj potrošnji budući da javna rasvjeta značajno sudjeluje u potrošnji energije javnog sektora. Izrada navedene studije prolongirana je za 2013. godinu.

1.6. Ostali programi i projekti energetske učinkovitosti

U 2012. godini planirana su sredstva u iznosu od **487.000,00 kn**, a ostvareno je **317.515,56 kn**, odnosno **65,20%**, za provedbu 13 projekata i programa organizacija civilnog društva u području poticanja energetske učinkovitosti, korištenja obnovljivih izvora energije, poticanja održive gradnje, čistijeg transporta i promicanja obrazovanja u svim navedenim područjima.

9 projekata je završeno do konca godine, dok se realizacija preostala 4 projekta predviđa tijekom 2013. godine.

Ukupno planirana sredstva Fonda u 2012. godini za provedbu projekata i programa organizacija civilnog društva nisu utrošena u cijelosti iz razloga što pojedine udruge nisu pravodobno osigurale uvjete za zatvaranje financijske konstrukcije iz razloga izostanka drugih izvora financiranja pa su projekti odgođeni ili su se proveli u smanjenom opsegu.

Ulaganjem sredstava u navedene projekte pridonijelo se boljoj informiranosti i educiranosti civilnog društva o energetske učinkovitosti i korištenju obnovljivih izvora energije.

1.7. Jamstveni fond

Fond je u 2012. godini za pokretanje i provedbu Programa jamstava „Energetska obnova zgrada“ s ciljem poboljšanja tržišnih uvjeta za provedbu ulaganja privatnog sektora u okviru Programa energetske obnove zgrada javnog sektora 2012. – 2013 planirao sredstva u iznosu od **10.000.000,00 kn**. Sredstva nisu utrošena budući da do konca 2012. godine Program jamstava nije izrađen od strane Centra za praćenje poslovanja energetskog sektora i investicija s kojim je Fond trebao provoditi ovu aktivnost. Izrada i provedba navedenog Programa prolongirana je za 2013. godinu.

2. POTICANJE, PROVEDBA I ANALIZA MJERA RACIONALNOG GOSPODARENJA ENERGIJOM

Sukladno Strategiji energetskog razvoja Republike Hrvatske, Nacionalnom programu energetske učinkovitosti Republike Hrvatske za razdoblje od 2008. do 2016. godine, nacionalnim akcijskim planovima za energetske učinkovitost, drugim programima i aktima u području energetske učinkovitosti, međunarodnim ugovorima čija je stranka Republika Hrvatska za namjene utvrđene odredbama Statuta Fonda, Zakona o Fondu, Zakonu o učinkovitom korištenju energije u neposrednoj potrošnji (ZUKE), prioritetima Ministarstva gospodarstva i Ministarstva zaštite okoliša i prirode u području racionalnog gospodarenja energijom i energetske učinkovitosti u neposrednoj potrošnji Programom rada Fonda za 2012. godinu ostvarene su aktivnosti u području poticanja, provođenja i analize mjera racionalnog gospodarenja energijom.

U okviru ove djelatnosti Fond je ostvario poticanje i provođenje mjera racionalnog gospodarenja energijom, planiranu suradnju s Ministarstvom gospodarstva, drugim državnim tijelima, jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, drugim pravnim i fizičkim osobama kao i međunarodnim financijskim i drugim institucijama, a analiza i ocjenjivanje mjera nije planirana Programom rada Fonda u 2012. godini.

2.1. Provedba energetske pregleda i demonstracijskih aktivnosti

Za provedbu energetske pregleda zgrada i javno izlaganje energetske certifikata u 2012. godini planirana su sredstva u iznosu od **2.307.000,00 kn**, a isplaćena su sredstva u iznosu od **447.384,47 kn**, odnosno **19,39%** za provedbu 94 energetske pregleda. Ova aktivnost je ostvarena realizacijom ugovora ostvarenih po objavljenim natječajima Fonda u 2010. i u 2011. godini.

U 2012. godini raspisani su novi natječaj za korištenje sredstava Fonda radi sufinanciranja energetske pregleda sa ciljem javnog izlaganja energetske certifikata o energetske svojstvima zgrada u komercijalnom sektoru, javnom sektoru i sektoru kućanstva.

S obzirom da je Odluka Upravnog odbora Fonda o raspisivanju natječaja donesena u prosincu 2012. godine, sredstva planirana za tu namjenu nisu utrošena u 2012. godini, a realizacija natječaja izvršiti će se u 2013. godini.

Provedba ove aktivnosti je preuzeta aktivnost temeljem ugovornih obveza u projektu "Sustavno gospodarenje energijom u gradovima i županijama i Programa za učinkovito korištenje energije u objektima u vlasništvu Republike Hrvatske „Dovesti svoju kuću u red“.

Provedbom energetske pregleda ostvareni su očekivani učinci odnosno dobiven je uvid u strukturu i troškove za energiju u zgradama te su definirane mogućnosti za prioritete organizacijske i investicijske zahvate kojima se može smanjiti potrošnja energije do 15%.

2.2. Poticanje aktivnosti energetske učinkovitosti na lokalnoj i nacionalnoj razini Republike Hrvatske

Za provedbu poticanja aktivnosti energetske učinkovitosti na lokalnoj i nacionalnoj razini Republike Hrvatske u 2012. godini (izrada programa za napredne regulacije križanja opremljenih inteligentnim semaforima i razvoj sheme za uvođenje Car Sharing sheme u gradovima) planirana su sredstva u iznosu od **500.000,00 kn**, ali sredstva nisu isplaćena budući da su za provođenje postupka financiranja ove mjere kao osnova bili potrebni kriteriji koji se definiraju Drugim Nacionalnim akcijskim planom energetske učinkovitosti Republike Hrvatske za razdoblje do 2013. godine (2. NApEnU), a isti nije bio usvojen do konca 2012. godine, odnosno usvojen je u veljači 2013. godine.

2.3. Provedba energetske politike Republike Hrvatske

Za provedbu energetske politike Republike Hrvatske u 2012. godini (izrada sektorskih programa, programa Energetsko označavanje kućanskih uređaja i energetske standardi, programa rada Mreže industrijske energetske efikasnosti, mreže industrijske energetske efikasnosti, studije izvodljivosti za uvođenje sustava dobrovoljnih sporazuma s industrijom i Akcijskog plana za energetske obnovu komercijalnih nestambenih zgrada te razvoj tipskih energetske pregleda elektromotornih pogona u industrijskim postrojenjima) planirana su sredstva u iznosu od **1.000.000,00 kn**, ali sredstva nisu isplaćena budući da su za provođenje postupka financiranja ove mjere kao osnova bili potrebni kriteriji koji se definiraju Drugim Nacionalnim akcijskim planom energetske učinkovitosti Republike Hrvatske za razdoblje do 2013. godine (2. NApEnU), a isti nije bio usvojen do konca 2012. godine, odnosno usvojen je u veljači 2013. godine.

2.4. Suradnja s međunarodnim pravnim osobama

Za provedbu suradnje s međunarodnim pravnim osobama u 2012. godini planirana su sredstva u iznosu od **15.313.000,00 kn**, a isplaćena su sredstva u iznosu od **14.385.767,78 kn**, odnosno **93,94%**.

Fond od 2006. godine sudjeluje u realizaciji programa i projekata energetske učinkovitosti koje u Hrvatskoj provodi Program Ujedinjenih naroda za razvoj (UNDP). Za provedbu navedenih projekata i programa Fond se obvezao u razdoblju od 2007. pa sve do konca listopada 2013. godine osigurati sredstva u ukupnom iznosu od 92.000.000,00 kn.

U 2012. godini Fond je za projekt "Sustavno gospodarenje energijom u gradovima i županijama (SGE)" i Program za učinkovito korištenje energije u objektima u vlasništvu Republike Hrvatske „Dovesti svoju kuću u red (HIO) isplatio sredstva za ukupno 4 ugovora. Sukladno Uredbi o unutarnjem ustroju Ministarstva graditeljstva i prostornoga uređenja („Narodne novine“ broj 27/12) i Uredbi o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva gospodarstva („Narodne novine“, broj 28/12), uslijed promjena u nadležnosti i djelokrugu pojedinih Ministarstava u Republici Hrvatskoj, nadležnost nad Programom HIO te projektom SGE prenesena u djelokrug Ministarstva graditeljstva i prostornoga uređenja (MGIPU).

Fond je u 2012. godini sklopio ugovor za 5. godinu provedbe SGE projekta i Programa HIO s UNDP-om i Ministarstvom graditeljstva i prostornoga uređenja, a radi prijenosa nadležnosti nad provedbom SGE projekta i Programa HIO s Ministarstva gospodarstva.

2.4.1 Projekt "Sustavno gospodarenje energijom u gradovima i županijama (SGE)" (2008.-2012.)

Za provedbu projekta "Sustavno gospodarenje energijom u gradovima i županijama (SGE projekt) u 2012. godini planirana su sredstva u iznosu od 5.000.000,00 kn, a isplaćena su sredstva u iznosu od 4.751.444,23 kn. Provedbom SGE projekta uvodio se sustav gospodarenja energijom u 75 gradova i 15 županija, te je ostvaren unos podataka u informacijski sustav za gospodarenje energijom, odnosno za praćenje potrošnje energije, (ISGE) za 3.576 zgrada u vlasništvu ili na korištenju gradova i županija. U okviru ovog projekta sustavno se provodila lokalna promocija i informiranje javnosti u suradnji s Fondom putem niza otvorenih EE info točaka diljem Hrvatske.

2.4.2 Program za učinkovito korištenje energije u objektima u vlasništvu Republike Hrvatske „Dovesti svoju kuću u red (HIO)“ (2008.-2013.)

Za provedbu projekta "Sustavno gospodarenje energijom u gradovima i županijama (SGE projekt) u 2012. godini planirana su sredstva u iznosu od 10.313.000,00 kn, a isplaćena su sredstva u iznosu od 9.634.323,55 kn. Provedbom Programa HIO uvodio se sustav gospodarenja energijom zgrade u vlasništvu ili na korištenju središnje državne uprave, te je ostvaren unos podataka u informacijski sustav za gospodarenje energijom, odnosno za praćenje potrošnje energije, (ISGE) za 3.781 zgrada. U okviru ovog projekta sustavno se provodilo educiranje za 9933 zaposlenika središnje državne uprave, izrađivali su se jednostavni energetske pregledi, certificiranje zgrada, tehnička dokumentacija, te su se provodile male mjere i druge organizacijske mjere za postizanje poboljšanja energetske učinkovitosti zgrada.

2.4.3 Projekt obnovljivih izvora energije temeljem Darovnice Zaklade Globalnog fonda za zaštitu okoliša (GEF) za financiranje izrade projektne dokumentacije

Fond je od 2006. godine temeljem Uredbe o objavi Ugovora o Darovnici Zaklade Globalnog Fonda zaštite okoliša, između Republike Hrvatske i Međunarodne banke za obnovu i razvoj za Projekt obnovljivih izvora energije uključen u provedbu Projekta, na osnovu Ugovora o provedbi darovnice Zaklade Globalnog Fonda zaštite okoliša između Ministarstva financija, Ministarstva gospodarstva i Hrvatske banke za obnovu i razvitak i Ugovora između Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitosti i Hrvatske banke za obnovu i razvitak. Za 15 odobrenih projekata Fond je ugovorio sredstva garancije u iznosu od 10,7 milijuna kn za postrojenja projektirane snage od 138,72 MW, te je tijekom 2012. godine proveden pregled projektne dokumentacije radi suglasnosti na isplate sredstava Darovnice. Fond je ostvarivanjem suradnje s državnim, međunarodnim tijelima i institucijama te sudjelovanjem u međusektorskoj koordinaciji aktivnosti na području Republike Hrvatske sukladno zakonodavnom okviru proširio svoju djelatnost i ostvario planirane učinke u javnom sektoru radi poboljšanja energetske učinkovitosti i smanjenja emisija štetnih plinova na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini. Potporom Projektu obnovljivih izvora energije Fond je potaknuo korištenje obnovljivih izvora energije u komercijalnom sektoru.

2.5. Poticanje edukativnih i informacijskih aktivnosti u području energetske učinkovitosti

Za provedbu poticanja edukativnih i informacijskih aktivnosti u području energetske učinkovitosti u 2012. godini planirana su sredstva u iznosu od **4.501.000,00 kn**, a isplaćena su sredstva u iznosu od **101.360,51 kn**, odnosno **2,25%**. Fond je ispunio svoju obvezu osiguravajući sredstva za mjere koje su ocjenjene kao mjere od izuzetnog značaja za postizanje energetske politike Hrvatske 20-20, odnosno za provedbu nacionalne informativne medijske kampanje poticanja energetske učinkovitosti u zgradarstvu, kampanje promicanja e-mobilnosti i razvoj(a) mreže punionice za električna vozila i održivih gradskih sustava, praćenje učinaka i analiza provedenih kampanja u području energetske učinkovitosti, program poticanja uporabe sunčeve energije u komercijalnom sektoru – kampovima i hotelima i edukativne informacijske radionice u hrvatskom gradovima radi implementacije Zakona o učinkovitom korištenju energije u neposrednoj potrošnji.

Od planiranih aktivnosti radi provedbe mjera racionalnog gospodarenja energijom i obveza javnog sektora prema ZUKE, kao i radi preuzete ugovorne obveze od strane Fonda u projektu "Sustavno gospodarenje energijom u gradovima i županijama i Programa za učinkovito korištenje energije u objektima u vlasništvu Republike Hrvatske „Dovesti svoju kuću u red, ostvarena je provedba regionalnih edukativnih radionica u šest hrvatskih gradova, Zadru, Splitu, Osijeku, Varaždinu, Rijeci i Zagrebu, za sve općine, gradove i županije Republike Hrvatske, dok se druge aktivnosti nisu ostvarile. Fond je održao radionice u suradnji s Ministarstvom gospodarstva, Ministarstvom zaštite okoliša i prirode, Ministarstvom graditeljstva i prostornoga uređenja, UNDP-om, udrugama i tvrtkama s područja županija za koje su se održavale pojedinačne regionalne radionice, kao i s predstavnicima gradova u kojima se održavala regionalna radionica. Radionicama je prisustvovalo 383 sudionika, predstavnici nadležnih ministarstava, 5 međunarodnih i hrvatskih institucija, 12 regionalnih agencija, 3 udruge i 12 tvrtki. Radionice su najavljivane u lokalnim medijima. Predstavnici Fonda i hrvatskih institucija održali su niz predavanja o zakonodavno-regulatornom okviru u kojem se ostvaruju mjere racionalnog gospodarenja energijom, energetske učinkovitosti, korištenja obnovljivih izvora energije, zaštite okoliša i održivog razvoja, a predstavnici tvrtki su održali predavanja o načinima proizvodnje i ugradnji energetski učinkovitih proizvoda, materijala i opreme.

Ostvarivanjem ove aktivnosti Fond je ostvario dio planiranih učinaka u svrhu provedbe informativnih i edukativnih aktivnosti u području energetske učinkovitosti čime se omogućilo educiranje šire javnosti i javnog sektora, a sve u cilju ostvarivanja smanjenja potrošnje energije na lokalnom i nacionalnom nivou, odnosno u cilju postizanja energetske politike Hrvatske 20-20.

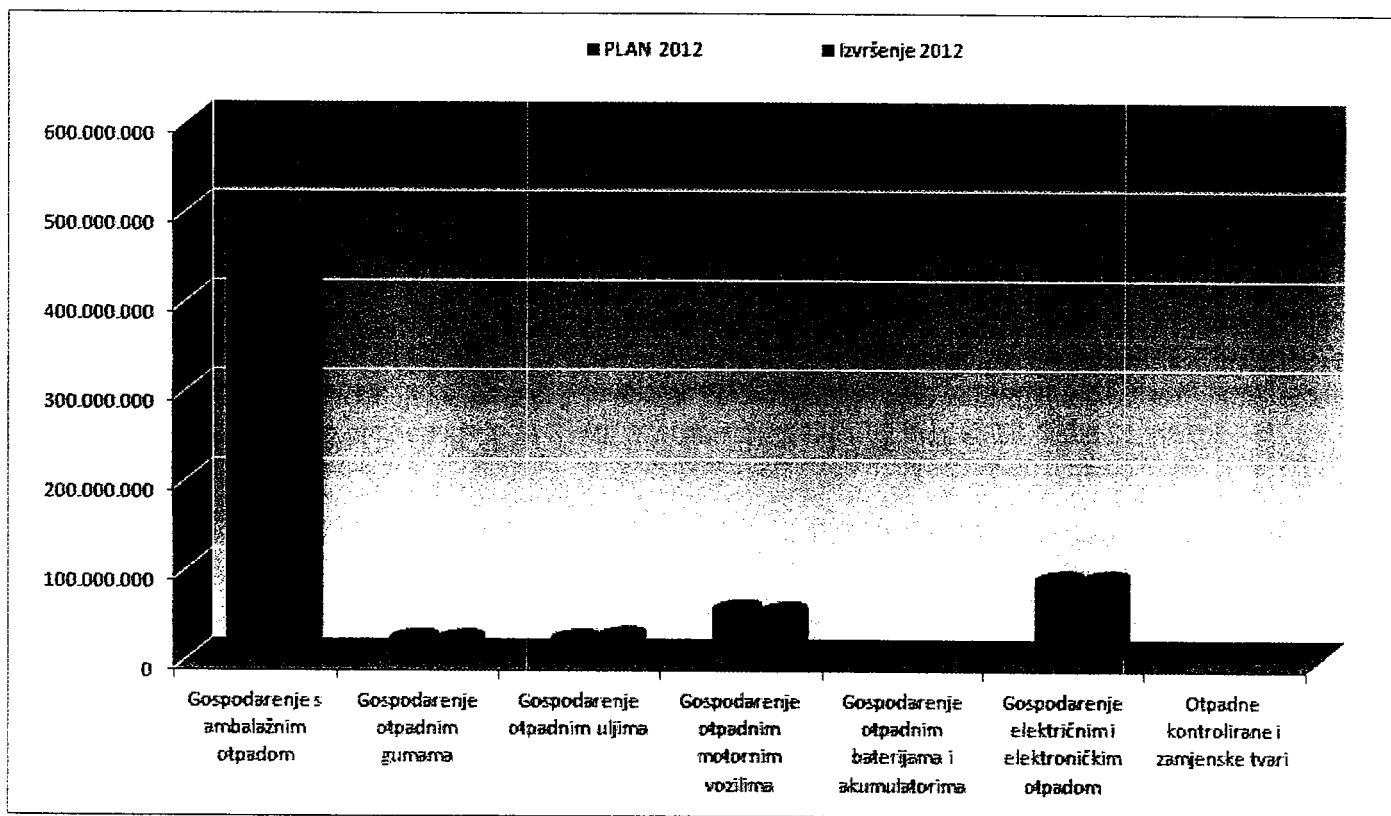
3.3. GOSPODARENJE POSEBNIM KATEGORIJAMA OTPADA

Fond je uspostavio sustav gospodarenja koji je osigurao sveobuhvatno zbrinjavanje posebnih kategorija otpada korištenjem u energetske svrhe ili u materijalnoj uporabi. Gospodarenje posebnim kategorijama otpada uređeno je Zakonom o otpadu (NN 178/04, 111/06, 60/08 i 87/09) i podzakonskim aktima.

U razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2012. godine Fond je ostvario prihode od naknada koje plaćaju proizvođači i uvoznici proizvoda od kojih nastaju posebne kategorije otpada i prihode od oporabitelja u iznosu od **702.691.662,83 kn**. Uvećano za zatezne kamate ukupno ostvareni prihodi iznose **707.974.084,10 kn** čime su u cijelosti pokriveni rashodi gospodarenja posebnih kategorija otpada koji iznose **691.434.882,63 kn**.

Ostvareni rashodi za posebne kategorije otpada po pravilnicima u 2012. godini

Red.broj	GOSPODARENJE POSEBNIM KATEGORIJAMA OTPADA	PLAN 2012	Izvršenje 2012	%
1.	Gospodarenje s ambalažnim otpadom	504.257.000	497.153.121,72	98,59
2.	Gospodarenje otpadnim gumama	22.000.000	21.258.303,73	96,63
3.	Gospodarenje otpadnim uljima	21.600.000	24.872.619,37	115,15
4.	Gospodarenje otpadnim motornim vozilima	55.000.000	52.139.367,99	94,80
5.	Gospodarenje otpadnim baterijama i akumulatorima	8.000.000	7.340.347,36	91,75
6.	Gospodarenje električnim i elektroničkim otpadom	88.000.000	88.280.722,46	100,32
7.	Otpadne kontrolirane i zamjenske tvari	1.500.000	390.400,00	26,03
	UKUPNO	700.357.000	691.434.882,63	98,73

Grafikon 7: Planirani i ostvareni rashodi i izdaci Fonda za posebne kategorije otpada u 2012. godini

Prema odredbama Zakona o otpadu Fond organizira i osigurava provođenje sustava gospodarenja posebnim kategorijama otpada (ambalažni otpad, otpadne gume, otpadna vozila, otpadna ulja, otpadne baterije i akumulatori i otpadni električni i elektronični otpad).

U obavljanju svih potrebnih aktivnosti vezanih kako za obračun i naplatu prihoda, tako i za organiziranje sustava prikupljanja posebnih kategorija otpada i isplate naknada koncesionarima, Fond se suočava s poteškoćama u provođenju zbog neusklađenosti Zakona o otpadu sa podzakonskim aktima (Pravilnicima).

3.3.1. Gospodarenje ambalažnim otpadom

Temeljem Pravilnika o ambalaži i ambalažnom otpadu (NN 97/05, 115/05, 81/08, 31/09, 156/09, 38/10, 10/11, 81/11 i 126/11) Fond je uspostavio sustav prikupljanja, privremenog skladištenja, transporta, reciklaže i uporabe ambalažnog otpada. U sustavu gospodarenja ambalažnim otpadom u 2012. godini ukupno je prijavljeno/stavljeno na tržište 192.771,8 tona ambalažnog otpada a prikupljeno 118.492,9 tona ili 61,5% čime je Fond ispunio ciljeve propisane Pravilnikom. Od naknada koje plaćaju proizvođači i uvoznici ambalaže Fond je u razdoblju od 01.01.2012. do 31.12.2012. ostvario prihod od 478.077.740,37 kn. Istovremeno je za pokrivanje troškova sustava gospodarenja ambalažnim otpadom Fond utrošio 497.153.121,72 kn. Slijedom navedenog razvidno je da su u 2012. godini prihodi Fonda od ambalaže bili za 19.075.381,35 kn manji od rashoda i ne pokrivaju troškove uspostave sustava gospodarenja ambalažnim otpadom. Navedeni deficit nastao je kao posljedica otežane naplate naknada koju plaćaju onečišćivači kao i odobrene odgode naplate dijela dospjelih a nenaplaćenih potraživanja koja su sa 31.12.2012. iznosila 204.284.680,62 kn. Od toga iznosa cca. 34.000.000,00 kn se odnosi na dugovanja tvrtki nad kojima je pokrenut stečajni postupak a cca. 19.000.000,00 kn se odnosi na potraživanja za koja su pokrenuti ovršni postupci ali se ne naplaćuju. Samo jedna tvrtka koja je u posebnim poteškoćama (Badel 1862 d.o.o.) duguje 66.448.899,59 kn ili 32,3% svih dospjelih a nenaplaćenih potraživanja po osnovi naknada za zbrinjavanje ambalažnog otpada.

3.3.2. Gospodarenje otpadnim gumama

Temeljem odredbi Pravilnika o gospodarenju otpadnim gumama (NN 40/06, 31/09, 156/09 i 111/11) Fond organizira sustav skupljanja, privremenog skladištenja, razvrstavanja, prijevoza od privremenih skladišta skupljača do skladišta oporabitelja te uporabu otpadnih guma (materijalnu i korištenja u energetske svrhe). Od naknada koje plaćaju proizvođači-uvoznici guma Fond je u razdoblju 01.01.2012. do 31.12.2012. za 19.315,10 tona uvezenih guma ostvario prihod od 28.972.647,39 kn. U istom razdoblju za pokrivanje Pravilnikom propisanih naknada troškova ovlaštenim skupljačima i oporabiteljima Fond je utrošio 20.031.319,04 kn te isplatio na ime povratne naknade za izvezene količine guma 1.226.984,69 kn, odnosno sveukupni trošak sustava iznosio je 21.258.303,73 kn. U predmetnom razdoblju u sustavu koji organizira Fond skupljeno je 18.304,68 t otpadnih guma ili 94,76% od količina stavljenih na tržište Republike Hrvatske, odnosno sveukupno je oporabljeno 15.873,98 t od čega materijalnom uporabom 10.523,00 t ili 66,30%. Time su u cijelosti ostvareni Pravilnikom propisani ciljevi gospodarenja otpadnim gumama, uz napomenu da su prihodi Fonda od naknada za zbrinjavanje otpadnih guma veći od isplaćenih naknada troškova gospodarenja otpadnim gumama u iznosu 7.714.343,66 kn. U istom periodu nenaplaćena a dospjela potraživanja sa 31.12.2012. iznosila su 1.825.076,21 kn.

3.3.3. Gospodarenje otpadnim vozilima

Temeljem odredbi Pravilnika o gospodarenju otpadnim vozilima (NN136/06, 31/09 i 156/09) Fond organizira sustav skupljanja otpadnih vozila koji obuhvaća: preuzimanje od posjednika otpadnih vozila uz isplate Pravilnikom propisanih naknada posjednicima za predaju cjelovitih otpadnih vozila (ovisno o lokaciji njihove predaje ovlaštenom skupljaču), privremeno skladištenje, prijevoz od skladišta skupljača do skladišta obrađivača te obradu i/ili uporabu. Od naknada koje plaćaju proizvođači-uvoznici vozila Fond je u razdoblju 01.01.2012. do 31.12.2012. za 46.041,78 tona uvezenih vozila ostvario prihod od 39.135.513,69 kn. U istom razdoblju za pokrivanje Pravilnikom propisanih naknada troškova posjednicima, ovlaštenim skupljačima i obrađivačima-oporabiteljima Fond je utrošio 52.139.367,99 kn za zbrinjavanje 32.025,47 t preuzetih i na obradu/oporabu predanih otpadnih vozila. Slijedom navedenog razvidno je da su u navedenom izvještajnom razdoblju ostvareni veći rashodi od prihoda u iznosu od 13.003.854,30 kn. Deficiti sustava nastao je kao posljedica neusklađenosti Pravilnikom propisanih naknada koji Fondu plaćaju proizvođači/uvoznici vozila i naknada koje se isplaćuju za troškove gospodarenja. U izvještajnom razdoblju Fond je sukladno Pravilniku od proizvođača/uvoznika naplaćivao 0,85 kn/kg dok je istovremeno za troškove zbrinjavanja prosječno isplaćivao (različite visine ovisno o mjestu preuzimanja otpadnog vozila i njegovoj cjelovitosti) 1,64 kn/kg. Navedeni uzrok deficita u sustavu gospodarenja otpadnim vozilima potvrđuje i činjenica da bi negativna razlika prihoda i rashoda bila iskazana i u slučaju da je Fonda uspio naplatiti sva nenaplaćena, a dospjela potraživanja koja iznose 5.267.232,59 kn. Učinkovitost sustava razvidna je i iz činjenice da je

u 2012. godini sakupljeno 2.000 kom otpadnih vozila više u odnosu na količinu stavljenih novih vozila na tržište Republike Hrvatske. Time su ispunjeni Pravilnikom propisani ciljevi u svezi minimalne uporabe od najmanje 85% mase preuzetih otpadnih vozila.

3.3.4. Gospodarenje otpadnim baterijama i akumulatorima

Temeljem odredbi Pravilnika o gospodarenju otpadnim baterijama i akumulatorima (NN 133/06, 31/09 i 156/09) Fond organizira sustav skupljanja, privremenog skladištenja, prijevoza od skladišta skupljača do skladišta obrađivača-oporabitelja baterija i akumulatora (otpadnih startera, prijenosnih baterija i akumulatora te industrijskih baterija i akumulatora). Od naknada koje plaćaju proizvođači-uvoznici baterija i akumulatora za proizvedene i uvezene količine startera, prijenosnih baterija i akumulatora te industrijskih baterija i akumulatora Fond je u razdoblju 01.01.2012. do 31.12.2012. ostvario prihod od 7.563.001,48 kn. U istom razdoblju za pokrivanje Pravilnikom propisanih naknada troškova ovlaštenim skupljačima i obrađivačima-oporabiteljima Fond je utrošio 7.340.347,36 kn za 7.198,12 t preuzetih i na obradu-oporabu predanih otpadnih baterija i akumulatora. Od navedene količine na zbrinjavanje je izvezeno 168,353 t otpadnih prijenosnih baterija i akumulatora. Radi značajno manjeg skupljanja otpadnih startera i otpadnih industrijskih baterija i akumulatora tijekom 2012. u odnosu na 2011. godinu, ostvaren je višak prihoda nad rashodima u iznosu 222.654,12 kn. U istom periodu nenaplaćena a dospjela potraživanja sa 31.12.2012. iznosila su 367.589,94 kn. Deficit sustava iz prethodne godine ciklički će se ponavljati u određenim vremenskim intervalima u skladu sa količinama otpadnih prijenosnih baterija i akumulatora te industrijskih nikal-kadmijevih baterija i akumulatora koje se izvoze na zbrinjavanje jer se ne mogu obraditi i uporabiti u Republici Hrvatskoj. Osnovni uzrok nastanka deficita je razlika između Pravilnikom propisanih naknada koji plaćaju Fondu proizvođači i uvoznici baterija i akumulatora kod njihova stavljanja na tržište Republike Hrvatske i propisanih naknada troškova gospodarenja koje isplaćuje Fond ovlaštenim skupljačima i obrađivačima-oporabiteljima, odnosno naknada troškova izvoza na zbrinjavanje otpadnih prijenosnih baterija i akumulatora te industrijskih nikal-kadmijevih baterija i akumulatora koje se ne mogu obraditi i uporabiti u Republici Hrvatskoj.

Za sustav gospodarenja otpadnim baterijama i akumulatorima može se navesti da ispunjava Pravilnikom propisane ciljeve skupljanja i obrade otpadnih startera i industrijskih baterija i akumulatora. Ostvarena stopa skupljanja u 2012. za prijenosne baterije i akumulatore iznosi 29,32 % (do 26. rujna 2012. treba ostvariti stopu skupljanja od minimalno 25%).

3.3.5. Gospodarenje otpadnim uljima

Temeljem odredbi Pravilnika o gospodarenju otpadnim uljima (NN 124/06, 121/08, 31/09, 156/09 i 91/11) Fond organizira sustav skupljanja, privremenog skladištenja, predobrade/kondicioniranja i prijevoza od skladišta skupljača do skladišta oporabitelja otpadnih ulja. Od naknada i zateznih kamata koje plaćaju proizvođači-uvoznici svježih mazivih ulja za proizvedene i uvezene količine akumulatora Fond je u razdoblju 01.01.2012. do 31.12.2012. ostvario prihod od 41.412.214,04 kn. U istom razdoblju za pokrivanje Pravilnikom propisanih naknada troškova ovlaštenim skupljačima otpadnih mazivih i jestivih ulja, povratnih naknada proizvođačima-uvoznicima za izvezene količine svježih mazivih ulja, odnosno troškova izvoza na zbrinjavanje otpadnih mazivih masti koje se ne mogu uporabiti na području Republike Hrvatske Fond je utrošio 24.872.619,37 kn.

Prihodi Fonda od naknada za zbrinjavanje otpadnih ulja veći su od isplaćenih naknada troškova gospodarenja otpadnim uljima za 16.539.594,67 kn. U istom periodu nenaplaćena a dospjela potraživanja sa 31.12.2012. iznosila su 2.493.676,98 kn.

U izvještajnom razdoblju kroz sustav Fonda skupljeno je 740.740 litara otpadnih jestivih ulja i 5.518.308 litara otpadnih mazivih ulja ili 33,76 % od količina stavljenih na tržište Republike Hrvatske. Realno se taj postotak može povećati na minimalnih 50% s obzirom da se značajne količine otpadnih ulja skupljaju i predaju na uporabu izvan sustava a što se opravdava ekonomskim razlozima.

3.3.6. Gospodarenje otpadnim električnim i elektroničkim otpadom

Temeljem odredbi Pravilnika o gospodarenju otpadnim električnim i elektroničkim uređajima i opremom (NN 74/07, 133/08, 31/09, 156/09 i 143/12) definiran je i uspostavljen sustav odvojenog skupljanja električnog i elektroničkog otpada radi njegove uporabe, zbrinjavanja, zaštite okoliša i zdravlja ljudi.

Od naknada koje Fondu plaćaju proizvođači EE opreme (izvorni proizvođači i uvoznici) u razdoblju od 01.01.2012. do 31.12.2012. Fond je ostvario prihod od 107.323.339,36 kn.

U istom razdoblju ovlašteni skupljači koncesionari sakupili su 16.186.837 kg EE otpada a koncesionari obrađivači preuzeli su i obradili 16.493.295 kg EE otpada za što su ukupni rashodi Fonda sukladno utvrđenim naknadama iz Pravilnika 88.280.722,46 kn.

Prihodi Fonda od naknada za zbrinjavanje EE otpada veći su od isplaćenih naknada troškova EE otpadom za 19.042.616,90 kn. U istom periodu nenaplaćena a dospjela potraživanja sa 31.12.2012. iznosila su 10.396.040,04 kn.

Sukladno smjernicama i direktivama EU Pravilnikom je postavljen cilj da se godišnje po stanovniku prikupi 4 kg električnog i elektroničkog otpada. U 2012. godini skupljeno je 3,65 kg/stanovniku što je oko 7,6% manje u odnosu na 2011. godinu.

3.3.7. Gospodarenje kontroliranim i zamjenskim tvarima

Fond je temeljem Vladine Uredbe o tvarima koje oštećuju ozonski sloj (NN 120/05) u i uz suglasnost Ministarstva zaštite okoliša i prirode 2011. godine sklopio sa 3 Centra za prikupljanje, obnavljanje i uporabu tvari koje oštećuju ozonski sloj ugovore o obavljanju poslova prikupljanja, razvrstavanja, privremenog skladištenja i izvoza na zbrinjavanje tvari koje se ne mogu obnoviti i/ili oporabiti. Zbog kašnjenja u instaliranju opreme za obnavljanje, uporabu i provođenje fizikalno-kemijskih analiza tvari koje su predmet obnavljanja i/ili zbrinjavanja i s tim u svezi i obuke osoblja za rad, Centri su sa radom započeli tek sredinom 2012. godine. Tijekom 2012. godine u navedenim Centrima je sakupljeno 12.020 kg tvari koje oštećuju ozonski sloj za što je Fond isplatio 390.400,00 kn ili 26,03% planiranih sredstava.

3.4. ADMINISTRATIVNO UPRAVLJANJE I OPREMANJE

Za **administrativno upravljanje i opremanje** Fond je u 2012. godini planirao sredstva u iznosu od **90.667.000,00 kn**, a ostvario je **80.602.044,15 kn**, što iznosi **88,9%**.

Većina troškova u sklopu administrativnog upravljanja i opremanja koristila se za Podmirenje rashoda neophodnih za redovno poslovanje Fonda.

IV. REKAPITULACIJA OSTVARENJA PROGRAMA RADA FONDA U 2012. GODINI

A.) Fond je u 2012. godini **ukupne prihode i primitke:**

- planirao u iznosu od 1.263.538.000,00 kn
- ostvario u iznosu od 1.122.256.310,57 kn

B.) Fond je u 2012. godini **ukupne rashode i izdatke:**

- planirao u iznosu od 1.263.538.000,00 kn
- ostvario u iznosu od 1.030.038.165,50 kn

Od toga je za:

a.) programe i projekte zaštite okoliša:

- planirano 356.080.000,00 kn
- ostvareno 182.163.105,74 kn

b.) programe i projekte energetske učinkovitosti:

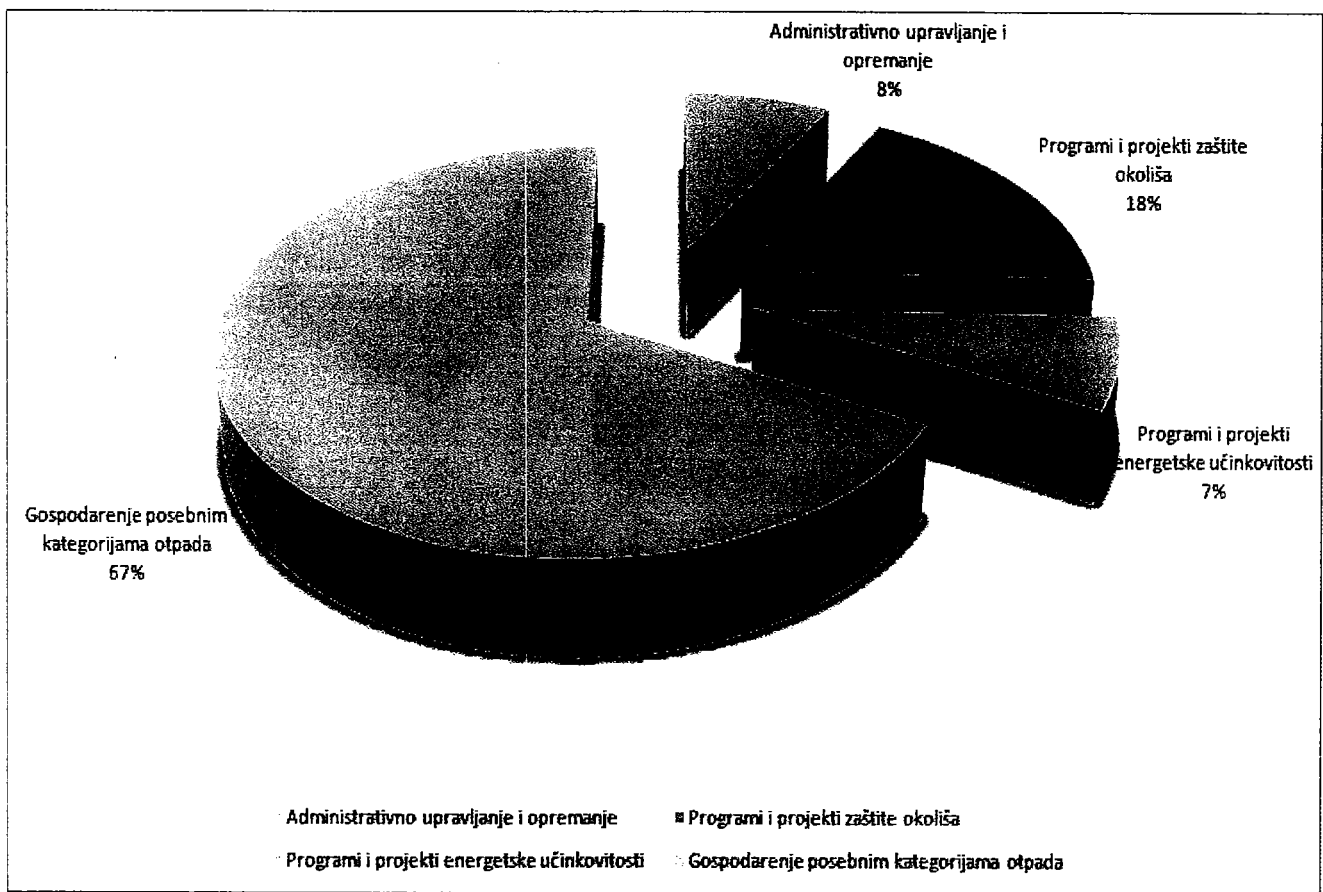
- planirano 116.434.000,00 kn
- ostvareno 75.838.132,98 kn

c.) gospodarenje posebnim kategorijama otpada:

- planirano 700.357.000,00 kn
- ostvareno 691.434.882,63 kn

d.) administraciju i upravljanje:

- planirano 90.667.000,00 kn
- ostvareno 80.602.044,15 kn

Grafikon 8. Ukupno rashodi i izdaci Fonda u 2012. godini

Rashodi i izdaci Fonda u 2012. godini ostvareni su u iznosu 1.030.038.165,50 kn, što iznosi 81,52% planiranih rashoda i izdataka za 2012. godinu.

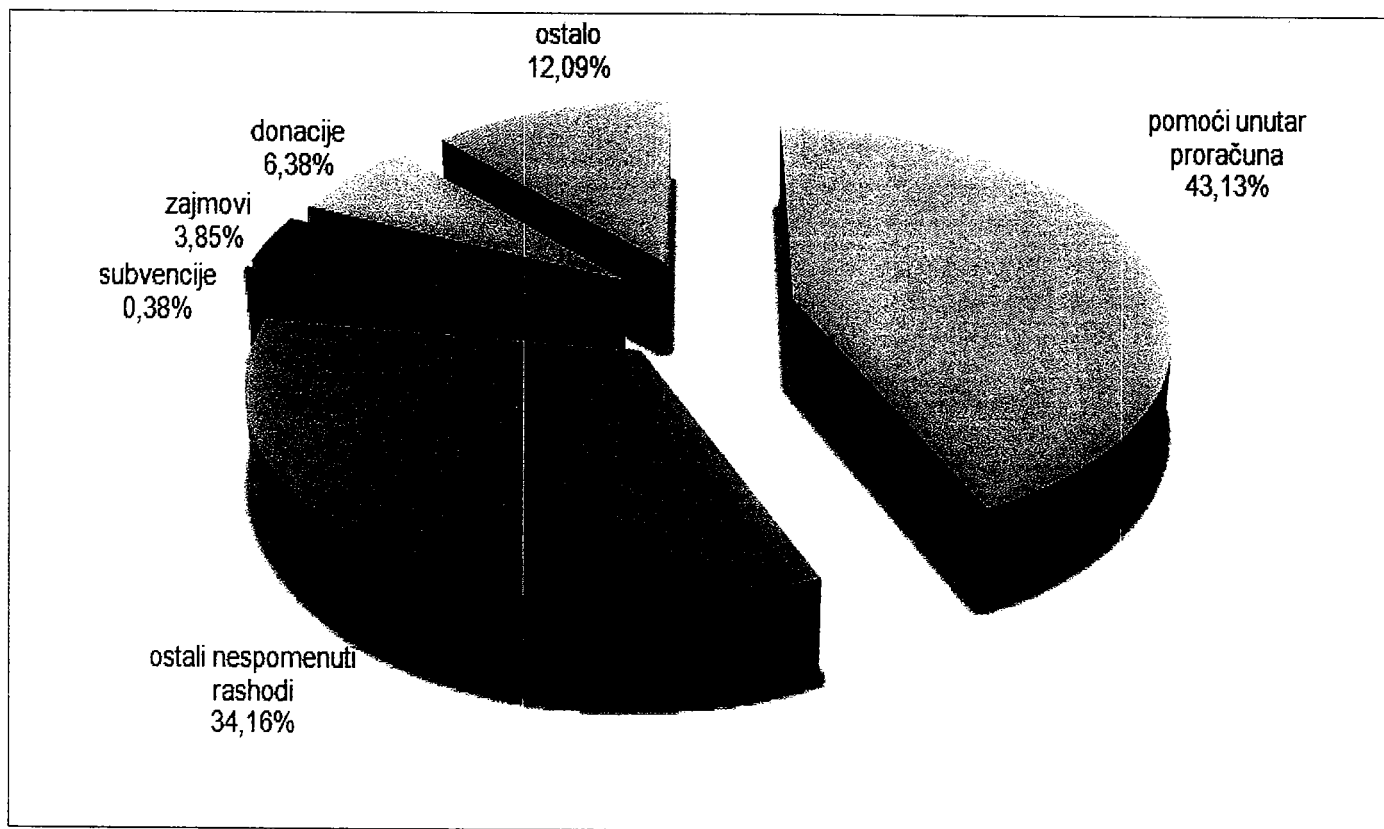
U 2012. godini prihodi i primici ostvareni su u iznosu od 1.122.256.310,57 kn i u cijelosti pokrivaju ostvarene rashode i izdatke tekuće godine, pri čemu je ostvaren i višak prihoda i primitaka u iznosu od 92.218.145,07 kn.

Zajedno s viškom iz prethodne godine u iznosu od 151.504.505,94 kn, rezultat poslovanja 2012. godine je ostvareni višak u iznosu od 243.722.651,01 kn.

U 2012. godini od ukupno ostvarenih rashoda i izdataka za programe i projekte zaštite okoliša i energetske učinkovitosti u visini od 258.001.238,72 kn realizirano je prema:

A) ekonomskoj klasifikaciji

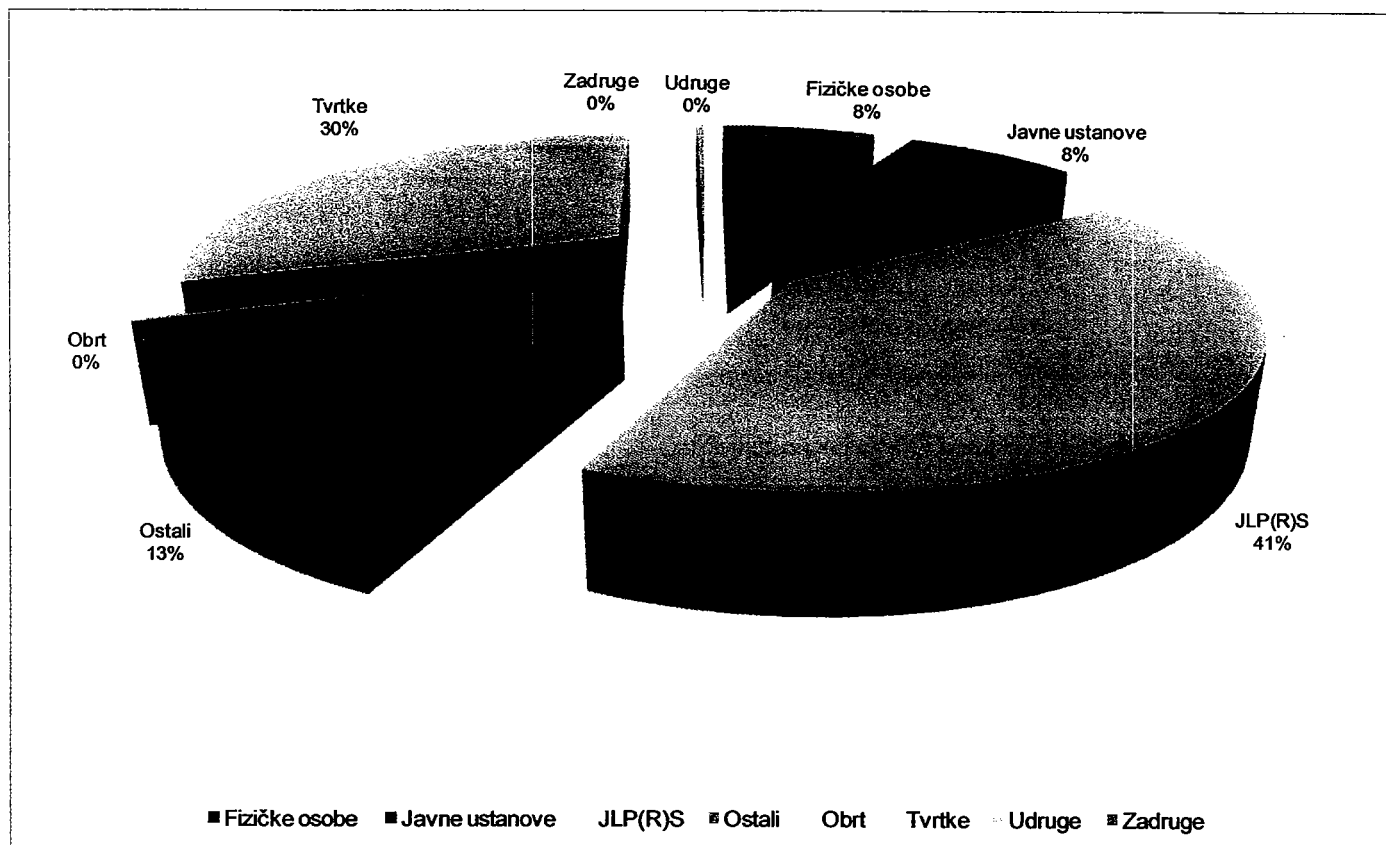
• pomoći unutar proračuna	111.275.323,58 kn
• ostali rashodi (materijalni, financijski)	88.122.190,54 kn
• subvencije	982.850,89 kn
• zajmovi	9.944.937,82 kn
• donacije	16.471.038,55 kn
• ostalo (intelektualne i osobne usluge, ostali građ. objekti, usluge promidžbe i informiranja, reprezentacija, usluge tekućeg i investicijskog održavanja...)	31.204.897,34 kn
Sveukupan zbroj	258.001.238,72 kn

Grafikon 9. Rashodi i izdaci Fonda za programe i projekte zaštite okoliša i energetske učinkovitosti u 2012. godini prema ekonomskoj klasifikaciji

B) korisnicima sredstava:

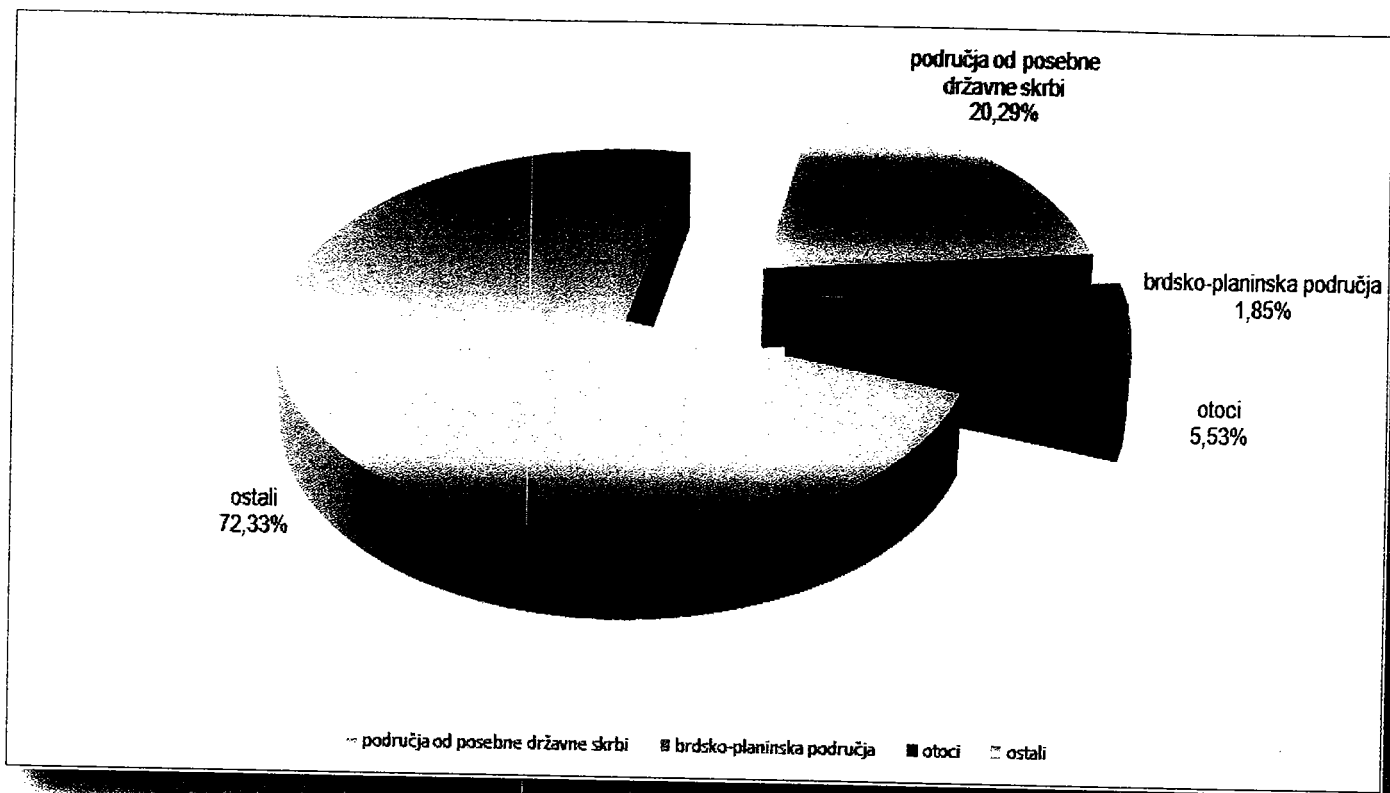
• Fizičke osobe	19.224.719,86 kn
• Javne ustanove	21.484.902,20 kn
• JLP(R)S	104.944.310,48 kn
• Ostali	33.717.497,86 kn
• Obrti	671.259,32 kn
• Tvrtke	77.063.917,23 kn
• Udruge	860.450,91 kn
• Zadruga	34.180,86 kn
Sveukupan zbroj	258.001.238,72 kn

Grafikon 10. Ukupno rashodi i izdaci Fonda u 2012. godini po korisnicima

C) područjima:

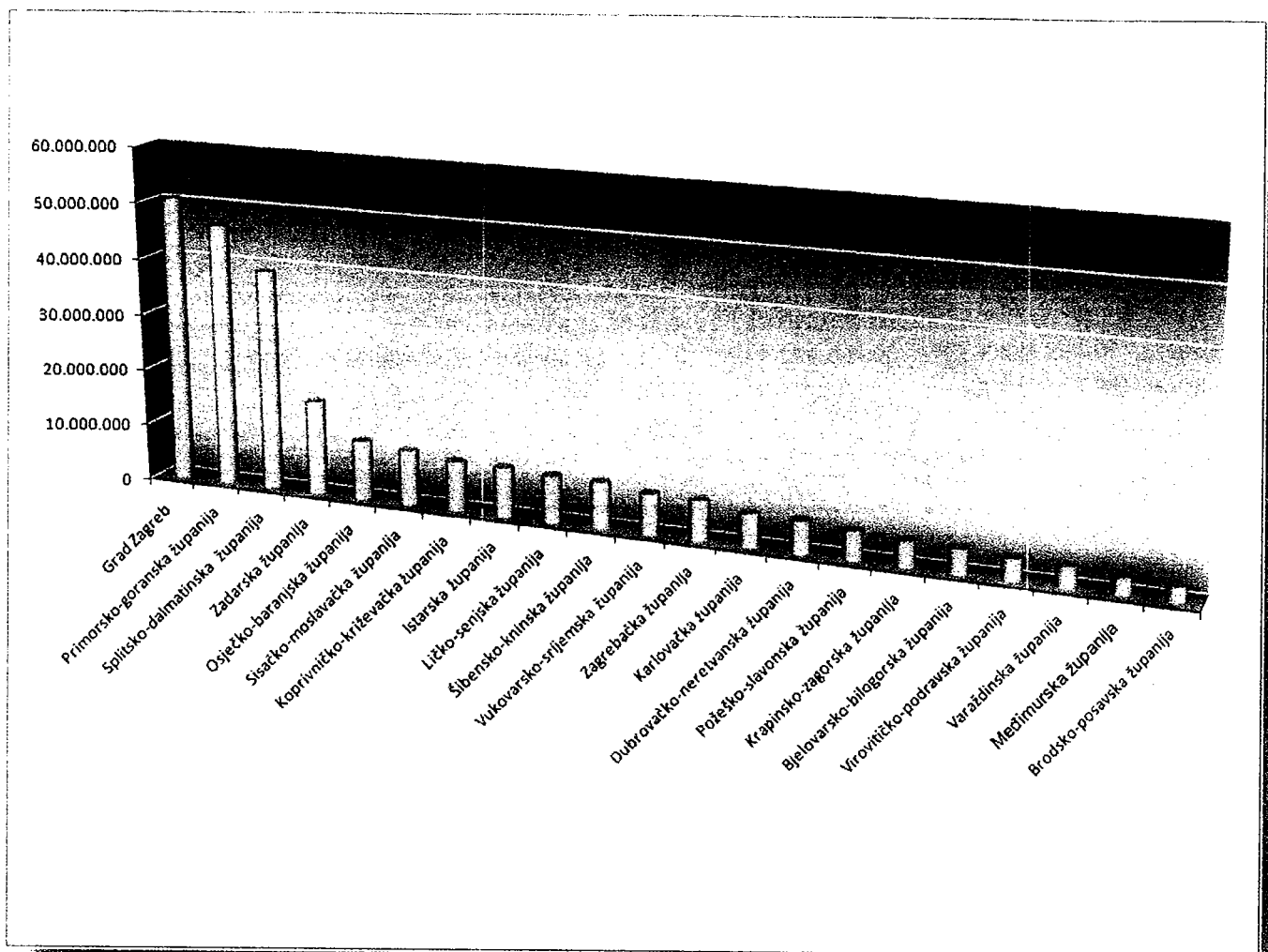
• područja od posebne državne skrbi	52.338.993,82 kn
• brdsko-planinska područja	4.773.931,45 kn
• otoci	14.271.713,23 kn
• ostala područja	186.616.600,22 kn
Sveukupan zbroj	258.001.238,72 kn

Grafikon 11. Ukupno rashodi i izdaci Fonda u 2012. godini po područjima

D) županijama:

• Bjelovarsko-bilogorska županija	4.283.582,71 kn
• Brodsko-posavska županija	2.652.048,12 kn
• Dubrovačko-neretvanska županija	5.595.940,14 kn
• Grad Zagreb	50.572.038,60 kn
• Istarska županija	8.562.676,86 kn
• Karlovačka županija	5.785.718,28 kn
• Koprivničko-križevačka županija	8.684.851,35 kn
• Krapinsko-zagorska županija	4.433.293,07 kn
• Ličko-senjska županija	8.111.545,49 kn
• Međimurska županija	2.990.170,40 kn
• Osječko-baranjska županija	10.352.264,45 kn
• Požeško-slavonska županija	5.045.151,67 kn
• Primorsko-goranska županija	46.394.499,06 kn
• Sisačko-moslavačka županija	9.567.454,68 kn
• Splitsko-dalmatinska županija	38.950.088,29 kn
• Šibensko-kninska županija	8.058.696,08 kn
• Varaždinska županija	3.618.627,69 kn
• Virovitičko-podravska županija	3.813.997,33 kn
• Vukovarsko-srijemska županija	7.049.683,63 kn
• Zadarska županija	16.491.648,35 kn
• Zagrebačka županija	6.987.262,47 kn
Sveukupan zbroj	258.001.238,72 kn

Grafikon 12. Ukupno rashodi i izdaci Fonda u 2012. godini za programe i projekte zaštite okoliša i energetske učinkovitosti

V. ZAKLJUČAK

Stalna skrb o zaštiti okoliša, povećanju energetske učinkovitosti i korištenju obnovljivih izvora energije jedna je od temeljnih komponenti održivog gospodarskog razvoja Republike Hrvatske i održivog korištenja prirodnih dobara, a ujedno i važan čimbenik za ulazak Hrvatske u EU.

Osnivanjem Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost institucionalno je ojačan sektor zaštite okoliša, što je rezultiralo znatnim povećanjem ulaganja u zaštitu okoliša i energetske učinkovitost. Time je Fond postao centralno mjesto prikupljanja i ulaganja izvanproračunskih sredstava u programe i projekte zaštite okoliša i energetske učinkovitosti, uključujući ulaganja u programe i projekte obnovljivih izvora energije, te u poticanje i provođenje mjera racionalnog gospodarenja energijom.

Strategijama Vlade RH iz područja zaštite okoliša i energetske učinkovitosti jasno su bili definirani ciljevi i prioriteti, a time i uloga Fonda kao provedbenog tijela u realizaciji navedenih ciljeva.

Nedovoljna pripremljenost projektne dokumentacije od strane korisnika Fonda, spora realizacija projekata zbog nedostatka sredstava od strane korisnika, problemi u ishođenju lokacijskih i građevinskih dozvola koji su preduvjet za realizaciju projekata doveli su u pitanje i ostvarenje ciljeva iz Programa rada, a posebno u ostvarenju prioritnog cilja - sanacija i zatvaranje odlagališta komunalnog otpada i izgradnja CGO-a, a time i moguće korištenje fondova EU.

Nisu stvoreni zakonski preduvjeti za uspješno provođenje aktivnosti koje su dane u nadležnost Fonda u području gospodarenja posebnim kategorijama otpada.

Zaštita okoliša i energetska učinkovitost postali su značajan pokretač gospodarskog razvoja Hrvatske. To potkrepljuje velik broj gospodarskih subjekata koji su uključeni u poslove vezane za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, posebno u području gospodarenja otpadom, oporabe otpada, smanjenja emisija štetnih plinova u okoliš, čistije proizvodnje, održive gradnje, čistijeg transporta, energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije i racionalnog gospodarenja energijom uz financijsku pomoć Fonda.

Kroz zajedničku suradnju s ostalim tijelima državne uprave moguće je i potrebno poboljšati zakonodavni okvir kojim se uređuje poslovanje i nadležnost Fonda kako bi se pospješila:

- naplata prihoda i
- ulaganja u projekte koji se sufinanciraju sredstvima Fonda i Europske unije

Ukoliko se ne postigne suradnja svih sudionika uključenih u realizaciju projekata može se dogoditi da se:

- osigurana sredstva ne iskoriste (sredstva Fonda i EU),
- projekti ne realiziraju u najkraćem mogućem roku što može rezultirati i dodatnim neplaniranim troškovima.

Kako rad Fonda u 2012. godini predstavlja kontinuitet zacrtan u višegodišnjim programima rada Fonda, sastavni dio ovog Izvješća o ostvarenju Programa rada i poslovanja Fonda u 2012. godini je i cjelovito izvješće o realizaciji planiranih projekata zaštite okoliša i energetske učinkovitosti koje je Fond temeljem sklopljenih ugovora s korisnicima realizirao od 1. siječnja do 31. prosinca 2012. godine kao i onih koji se nastavljaju i u sljedećim godinama, sukladno ugovorenim rokovima završetka projekata.

DIREKTOR

Dinko Polić, dipl.ing.građ.

Klasa: 024-04/12-02/12
Urbroj: 563-06-01/28-13-48
Zagreb, 27. kolovoz 2013. godine